

ÅRSRAPPORT 2019

*kompetanse
likeverd
handlekraft*

Krisesenteret
RESSURSSENTER FOR MOLDE OG OMEGN

Innhold

1	ORGANISASJONEN	
1.1	Organisasjonsform.....	3
1.2	Formål.....	3
1.3	Eierkommuner.....	3
1.4	Representantskapets sammensetning.....	3
1.5	Styrets sammensetning.....	4
1.6	Internkontroll.....	4
1.7	Likestilling.....	4
2	ØKONOMI	
2.1	Finansiering.....	5
2.2	Eiernes ansvar.....	5
2.3	Revisjon.....	5
2.4	Gaver.....	5
3	ANSATTE	
3.1	Ansatte.....	6
3.2	Arbeidsmiljø.....	6
3.3	Personalmøter og veiledning for ansatte.....	6
3.3.1	Personalmøter/team-møter ..	6
3.3.2	Veiledning.....	7
4	TAUSHETSPLIKT, OPPLYSNINGSPLIKT OG AVVERGEPLIKT	
4.1	Taushetsplikt.....	7
4.2	Opplysningsplikt til barnevernet.....	7
4.3	Avvergeplikt.....	7
5	INTERN OPPLÆRING, KOMPETANSE-HEVING OG SAMARBEIDSMØTER	
5.1	Intern opplæring og kompetanseheving.....	8
5.2	Samarbeidsmøter.....	8
6	SAMARBEIDSPARTNERE	
6.1	NAV.....	9
6.2	Barneverntjenesten.....	9
6.3	Familievernkantoret.....	9
6.4	Politiet.....	10
6.5	Advokat/juridisk bistand.....	10
6.6	Øvrige samarbeidspartnere.....	10
7	FOREBYGGENDE ARBEID/UTADRETTET VIRKSOMHET	
7.1	Vårt tilbud om praksisplass og hospitering for ulike studier.....	11
7.2	Informasjon.....	11
7.2.1	Barnehager og skoler.....	11
7.2.2	Innvandring og integrering.....	11
7.2.3	Ulike lag/foreninger og organisasjoner.....	11
	PROSJEKT	
8.1	Kommunal handlingsplan mot vold i nære relasjoner.....	12
8.2	Samarbeidsavtaler.....	12
8.3	Undervisning og informasjon til 6. og 9. klasse.....	13
9	VÅRE LOKALER.....	14
10	VÅRT TILBUD	
10.1	Tilbud til brukerne og våre samarbeidspartnere.....	15
10.2	Voksne og barn som benytter vårt tilbud.....	15
10.2.1	Voksne.....	16
10.2.2	Barna på senteret.....	17
10.2.3	Voksne og barn med funksjonshemming.....	19
10.3	Veien ut av et voldelig forhold.....	19
11	STATISTIKK	
11.1	Beboere.....	20
11.1.1	Voksne (over 18 år).....	20
11.1.2	Barn (under 18 år).....	23
11.2	Dagbrukere.....	25
12	ÅRET SOM HAR GÅTT.....	27
	STYRETS ÅRSBERETNING 2019.....	28
	REVISJONSBERETNING 2019.....	29
	ØKONOMISK DRIFT.....	31
	OVERSIKT - BALANSE.....	32
	NOTER 2018.....	34
	KOMMENTARER TIL REGNSKAPET.....	39

1 Organisasjonen

1.1 ORGANISASJONSFORM

Krisesenteret for Molde og omegn åpnet 11.november 1983, etter å ha eksistert som krisetelefon siden 1981.

I 2006 ble Krisesenteret omdannet til et IKS (Interkommunalt selskap) og endret da navn til Krisesenteret for Molde og omegn IKS. Stiftelsesdato var 14.12.2006.

1.2 FORMÅL

Selskapet skal gi et godt og helhetlig krisesentertilbud til kvinner, menn og barn som er utsatt for vold eller trusler om vold i nære relasjoner. Unntaksvis kan selskapet også kunne gi mulighet for nødrettsplassering av barn for politi og barneverntjeneste i våre eierkommuner.

1.3 EIERKOMMUNER

Selskapet eies av følgende 10 kommuner: Aukra, Eide, Fræna, Gjemnes, Midsund, Molde, Nesset, Rauma, Sunndal og Vestnes.

1.4 REPRESENTANTSKAPETS SAMMENSETNING

Medlemmer og varamedlemmer i Representantskapet i 2019:

Kommune	Medlem	Vara
Aukra	Riksfjord, Bernhard	Kjøll jr., Helge
Eide	Dyrhaug, Birgit	Egge, Merete Kristin
Fræna	Malmedal, Aud Solveig P	Farstad, Henry Ståle
Gjemnes	Sjømæling, Knut	Høgset, Heidi
Midsund	Gangstad, Odd Helge	Godø, Frits Inge
Molde	Lien, Frank Rykhus, Sidsel Pauline	Nistad, Trude Skår, Inger Paula Næss
Nesset	Hurlen, Rolf Jonas	Morewood, Edmund
Rauma	Søvik, Janne	Moltubakk, Marit
Sunndal	Furre, Hilde	Aarflot, Turid
Vestnes	Fiksdal, Anne Marie	Bergdal, Aud Marie

Representantskapet hadde 2 møter i 2019

Representantskapet

Styreleder og representantskapsleder.

Her er styret samlet. Foran fra v.: Britt Janne Tennøy, Molde; Ingunn H. Orvik, ansattes repr.; Tove Hundseth, Sunndal; Styreleder Randi Bergundhaugen, Vestnes; Svein Atle Roseth, Nesset; Ingunn S. Henali, Rauma; Lars Hagseth, Midsund; Ingrid Horsgård, daglig leder.

1.5 STYRETS SAMMENSETNING I 2019

Rolle	Navn	Kommune
Styreleder	Bergundhaugen, Randi	Vestnes
Nestleder	Roseth , Svein A.	Nesset
Styremedlem	Tennøy , Britt Janne	Molde
Styremedlem	Hagseth , Lars	Midsund
Styremedlem	Henåli , Ingunn Svelle	Rauma
Styremedlem	Schølberg, Jan Karstein	Gjemnes
Styremedlem	Fiske, Elise	Fræna
Styremedlem	Orvik , Ingunn H.	Ansatt repr.
Vara	Westad, Gunhild	Ansatt repr.
1.vara	Hundseth, Tove	Sunndal
2.vara	Rindarøy, Katrine	Aukra
3.vara	Risvik, Edith Øyen	Eide

Sekretær: Ingrid Horsgård, daglig leder

Vara for sekretær: Anita S. Fjørtoft, nestleder

Det har vært avholdt 5 styremøter i 2019.

1.6 INTERNKONTROLL

Følger Kriesesenterloven § 8 Internkontroll: «Kommunen skal føre internkontroll for å sikre at dei verksemdene og tenestene som utgjer kriesesentertilbodet, utfører oppgåvene sine i samvar med krav fastsette i lov eller forskrift. Kommunen må kunne gjere greie for korleis ein oppfyller denne plikta».

1.7 LIKESTILLING

Alle norske kommuner skal fremme likestilling og hindre diskriminering i tråd med bestemmelsene i Likestillingsloven.

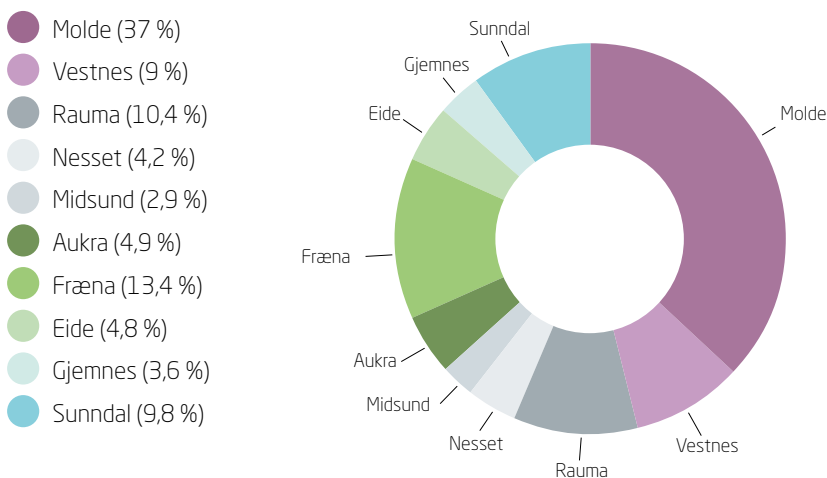
Dette gjelder også for vårt IKS.

2 Økonomi

2.1 FINANSIERING

Driften av Kriesesenteret blir finansiert med tilskudd fra våre 10 eierkommuner. Kommunene yter økonomisk støtte til senteret fordelt etter antall innbyggere i den enkelte kommune. Kriesesenteret dekker et omland på ca. 72.000 innbyggere. Kommunen fordelel kostnader til drift av senteret, fordelt etter antall innbyggere i den enkelte kommune.

Finansiering - fordelt på kommunene

Kjelde: SSB

2.2 EIERNES ANSVAR

Eierkommunene hefter ubegrenset for selskapets disposisjoner og gjeld i samme forhold som det antall innbyggere de har innenfor sine områder ved siste årsskifte. Pr. 01.01.2019 hefter eierkommunene som følger:

2.3 REVISJON

Kriesesenteret for Molde og omegn IKS har avtale om revisjon med Møre og Romsdal Revisjon SA.

2.4 GAVER

Kriesesenteret har også i 2019 vært den heldige mottaker av gaver og pengestøtte fra gode givere og viktige støttespillere. Flere velferdsklubber i ulike organisasjoner og bedrifter har gitt til vårt formål, vi har blant annet mottatt pengegave til juleklær, julegaver og julefeiring for brukerne fra Loge Vøy, julegaver fra privatpersoner, minnegaver og bursdagsgaver.

Alle bidrag er med på å kunne gi familiene, og spesielt barn og unge nye muligheter, gode og nye opplevelser og ulike aktiviteter i en ellers krevende periode i livet. Vi er svært takknemlige for alle små og store bidrag, og takker alle dere gode givere for om-tanken dere viser!

Også dette året har vi vært så utrolig heldig å motta flotte toalettmapper til både kvinner, menn og barn. I tillegg mange flotte tepper og duker, alt fra Molde Quiltelag.

Viktig med litt moro i alt alvor, Ingrid og Rannveig sørger for en god latter.

Vår alltid blide vikar, Andreas.

Gunnhild og Sissel.

3 Ansatte

3.1 ANSATTE

Krisesenteret arbeider kunnskapsbasert med støtte fra nyere forskning innen traumeforståelse. Det legges spesielt vekt på stabiliserende fase-1-tiltak i arbeidet med brukerne.

Voldskartlegging og samordning, veiledning i traumeforståelse og egenprosess skjer på dagtid – og videreføres med traumebevisst miljøarbeid/miljøterapi i døgnavdelingen.

Personalet på Krisesenteret er vår viktigste ressurs, og det er viktig å sørge for best mulig ivaretagelse av denne ressursen. Arbeid med familier som har vært utsatt for vold i nære relasjoner kan til tider være svært krevende og belastende, og det stiller høye krav til den enkelte ansattes kompetanse. Kompetanse er et sammensatt begrep, som består av de samlede kunnskaper, ferdigheter, holdninger og evner som må benyttes for å kunne utføre jobben på en kvalitativ god måte. Det vil si at vi vektlegger alle disse faktorene ved ansettelse, kursing, skoling og videreutdanning av personalet.

Våre brukere har sammensatte og ulike behov, og det medfører behov for oss til å ha ansatte med ulik fagkompetanse. Med ei personalgruppe med flerfaglighet og spisskompetanse innenfor flere og ulike fag oppnår vi høy profesjonalitet som vi anser som svært viktig både i forhold til den enkelte bruker og våre eierkommuner. Vi ser også at flerfaglighet er svært viktig i forhold til kvalitetssikring av det arbeidet som gjøres, og at den enkelte ansatte har stor nytte av å diskutere ulike problemstillinger og forslag til løsninger i et fagmiljø med ulik kompetanse.

I vår arbeidshverdag må det også gis rom for følelser som avmakt, frustrasjon, fortvilelse, redsel, usikkerhet, sorg, glede etc. Dette tenker vi at vi gjør best gjennom å jobbe for å ha en bedriftskultur som prioriterer åpenhet, samarbeid på tvers av kompetanse, stilling og fag, og stor grad av medarbeiderskap. Vi søker å gi ansatte handlingsrom og handlingskompetanse gjennom tilbud om skoling, etablering av nettverk, tilegnelse av ulike metoder, samarbeidsformer og annet som har betydning for vårt arbeid og vår profesjonalitet. I 2019 var vi 18 ansatte i 13,4 årsverk.

3.2 ARBEIDSMILJØ

Arbeidsmiljøet i bedriften/organisasjonen regnes som godt.

Bedriften har utarbeidet egne etiske retningslinjer. Ansatte med profesjonsutdanning følger også etiske retningslinjer knyttet til denne. Som et viktig ledd i arbeidet med og for ansatte har vi avtale om Inkluderende Arbeidsliv, samt at vi er tilknyttet bedriftshelsetjeneste. Krisesenteret er også medlem i KS-bedrift.

Sykefraværet i 2019 var på 6,5 % (2018: 15,3 %) Korttidsfraværet var på 1,7 % (2018: 4,4 %) og langtidsfraværet på 4,8 % (2018: 10,9 %). Som tallene viser, har vi hatt svært lavt sykefravær i forhold til tidligere år, og dette skyldes i all hovedsak at vi har hatt få langtidssykemeldte.

Det ble gitt tilbud om influensavaksine og vaksinasjonsprogram til alle ansatte.

I 2019 var det ingen HMS-avvik med personskade.

3.3 PERSONALMØTER OG VEILEDNING FOR ANSATTE

3.3.1 Personalmøter/team-møter

For å kunne kvalitetssikre vårt arbeid med brukerne har vi sett et økende behov for tettere samarbeid mellom veiledere, miljøterapeuter/-arbeidere og ledelse. I vårt arbeid med sårbare, volds- og trusselutsatte barn og voksne er det svært viktig med god informasjonsflyt, felles forståelse og kunnskap. Her stilles det spesielle krav til alle ansatte

både når det gjelder kartlegging og observasjon, planlegging, samarbeid, samhandling internt og eksternt, konsekvensutredning, iverksetting av tiltak, valg av ressursbruk etc. Med dette som bakgrunn har vi team-møter, hver 14.dag, med møteplikt for alle ansatte. Her informeres det om dagens beboere/dagbrukere, situasjon og trusselbilde, endringer fra siste møte og planer framover. Her fordeles også ansvar og arbeidsoppgaver fram til neste team-møte.

3.3.2 Veiledning

I 2019 har vi også benyttet oss av eksternt veileder, psykolog Gunn Stokke.

I tillegg til Innføring i tilknytningspsykologien og COS-P Sircel of Security, Kurs i foreldreveiledning COS-P veiledning, har hun også hatt flere veiledninger for ansatte, der «Mentalisering» har vært tema.

4 Taushetsplikt, opplysningsplikt og avvergeplikt

4.1 TAUSHETSPLIKT

Alle ansatte, samt de som yter tjenester for oss er underlagt taushetsplikt etter Forvaltningsloven §§ 13 til 13 e, jf Krisesenterlova §5.

Våre brukere skriver også under egen taushetserklæring.

4.2 OPPLYSNINGSPLIKT TIL BARNEVERNET

Krisesenterlova § 6 Opplysninger til barneverntenesta: «Alle som utfører teneste eller arbeid etter denne lova, skal i utføringa av arbeidet vere merksame på forhold som kan føre til tiltak frå barneverntenesta.

Utan hinder av teieplikta skal alle som utfører teneste eller arbeid etter denne lova av eiga tiltak gi opplysningar til barneverntenesta i kommunen når det er grunn til å tru at eit barn blir mishandla i heimen eller det ligg føre andre former for alvorleg omsorgssvikt, jf. Barnevernloven § 4-10, § 4-11 og § 4-12. Det same gjeld når eit barn har vist vedvarande alvorlege åtferdsvanskar, jf. Barnevernloven § 4-24.

Barnevernloven § 6-4 andre ledd tredje og fjerde punktum gjeld tilsvarande.»

Krisesenteret for Molde og omegn IKS informerer alle brukerne om opplysningsplikten vi har.

4.3 AVVERGEPLIKT

«Avverge» vil si å forhindre en eventuell framtidig straffbar handling. Du har ikke plikt til å melde fra om straffbare handlinger som allerede er utført. Avvergeplikten gjelder generelt, der du vet med sikkerhet – eller anser det som mest sannsynlig – at en person vil foreta seksuelle overgrep, påføre noen alvorlig skade (inkludert alvorlig psykisk mishandling) eller ta livet av et annet menneske, jf. Straffeloven § 196 Det finnes også en mer spesiell form for avvergeplikt som omhandler mistanke om snarlig kjønnslemlestelse av jenter og kvinner, jf. Straffeloven § 284.

Ved avvergeplikt kan du straffedømmes for å unnlate å varsle til politiet.

Avvergeplikten er en personlig plikt. Det er ikke nok å «ha meldt fra» til for eksempel overordnede eller annen instans dersom disse ikke gjør tilstrekkelig for å avverge forbrytelsene.

5 Intern opplæring, kompetanseheving og samarbeidsmøter

Kurs i Ålesund i regi av Sunnmøre krisesenter.

Familievoldskoordinator Evelyn Røren.

Kompetanseheving i personalgruppa. Eksterne forelesere Steinar Sunde, familievernkantoret i Molde og Solveig Karin Bøe Vatnar, Høgskolen i Molde.

5.1 KOMPETANSEHEVING

I 2019 deltok ansatte på følgende kompetansegivende kurs/seminar/informasjonsmøter:

Krisesenterkonferansen, nasjonal konferanse for alle landets krisesentre i regi av RVTS-sør. Tema for årets konferanse: «Kultur og religion – og hvordan dette kan påvirke arbeidet med voldsutsatte.»

Regional nettverkskonferanse, for alle krisesentrene i Møre og Romsdal og Trøndelag, i regi av RVTS-Midt. Tema for årets konferanse: Vold mot eldre, rus og vold i et juridisk perspektiv, rusmisbruk og PTSD, barn med gjentatte opphold på Krisesenter, pornografi, sosiale medier og overgrep.

Ressursgruppe økonomisk vold, Det er kommet initiativ fra krisesentrene i region midt om behov for å øke vår kompetanse om økonomiske forhold i et voldsperspektiv. RVTS Midt, v/jurist Leif Strøm, har derfor bidratt til at det nå er etablert en ressursgruppe som skal jobbe videre med dette. Ressursgruppa økonomisk vold hadde første samling 27. nov 2019, der målsettinger for det videre arbeidet ble satt. Dette arbeidet vil utover 2020 resultere i en ytterligere juridisk innføring i den viktigste lovteksten, samt at det vil bli utarbeidet en håndbok til bruk i det daglige arbeidet.

Vold og overgrep mot sped- og småbarn, i regi av Bufetat **Fagdag Reform 26. november 2019**, som del av prosjektet «Menn Også», inviterer Krisesenteret for Molde og omegn IKS, i samarbeid med Reform – ressurscenter for menn, til gratis seminar for våre samarbeidspartnere. Tema: *Gutter, menn og LHBT-personer utsettes også for vold i nære relasjoner. Hva er forutsetningene og hindringene for at de skal få hjelp?*

Recovery i pakkeforløpenes tid – standardisering eller individuell tilpasning? Fagdag psykisk helse og rus, Høgskolen i Molde 13. november 2019

Innføring i tilknytningspsykologien og COS-P Sircel of Security, Kurs i foreldreveiledning COS-P veiledning, v/ psykolog Gunn Stokke

Mentalisering, veiledning av ansatte v/ psykolog Gunn Stokke

Veilederopplæring i foreldreveiledningsprogrammet ICDP (International Child Development Programme) 4 ansatte har startet denne veilederopplæringen i år, i regi av Molde kommune.

5.2 SAMARBEIDSMØTER

Krisesenteret deltar jevnlig i samarbeidsmøter med ulike nasjonale, regionale, fylkeskommunale, kommunale, private og frivillige tjenester og organisasjoner. Dette kan være i forhold til brukere, ansatte, ulike tema, nytt bygg etc.

De fleste samarbeidsmøtene gjelder brukerne våre, og da varierer det selvsagt hvem vi møter og hvor ofte, men det er gjennomsnittlig flere møter pr. uke.

Det regionale samarbeidet har blitt stadig sterkere og viktigere inn i vårt fagfelt, og vi ser stor nytte av å delta på møter, kurs, konferanser og nettverksamlinger i regi av Fylkesmannen og RVTS-Midt.

Arbeidet med gjennomføringen av Kompetansehevingsprogrammet har medført flere samarbeidsmøter i prosjektgruppa for handlingsplanen.

I denne gjennomføringen er det også et svært viktig samarbeid med Høgskolen i Molde. Dette samarbeidet har tilført kommunene/prosjektgruppa viktig og nyttig kompetanse i videre planlegging og rullering av tiltak i handlingsplanen.

Det viser seg også at vår kompetanse, som et ressurscenter i arbeid med vold i nære relasjoner, blir stadig mer etterspurt både lokalt, regionalt og nasjonalt.

Det har vært viktig for oss å informere om vårt arbeid/tilbud i vårt nye krisesenter som er tilpasset ulike lovkrav og er svært funksjonelt for både brukere og ansatte. Dette har medført flere besøk av ulike tjenester i eierkommunene, samt andre kommuner og krisesenter som ser til vår kant i planleggingen av nye senter i sine kommuner.

6 Samarbeidspartnere

For å kunne gi våre brukere best mulig hjelp er samordning, samarbeid og koordinering på tvers av tjenester og fag nødvendig. Vi jobber derfor aktivt for å oppnå gode samarbeidsrutiner med aktuelle tjenester både lokalt, regionalt og nasjonalt. I dette arbeidet er inngåelse av formelle samarbeidsavtaler et viktig verktøy.

6.1 NAV

Nav er en viktig tjeneste for flere av våre brukere. Brukerne har ofte sammensatte hjelpebehov, eksempelvis økonomi, arbeid, utdanning, helse og bolig.

Vi benytter oss også i utstrakt grad av samarbeidsmøter og ansvarsgrupper i arbeidet med våre brukere, og her er Nav ofte deltakende.

6.2 BARNEVERN TJENESTEN

Barneverntjenesten er en tjeneste som vi også samarbeider tett med i mange av våre saker. Enkelte ganger er barnevernet allerede «inne» i familien før brukerne tar kontakt med oss, mens andre ganger tas det kontakt etter at de har kommet til oss. Vi opplever barnevernet som en viktig samarbeidspartner i vårt arbeid med å gi familiene og barna den hjelpen de både trenger og har krav på. Krisesenteret er jo et sted der barnevernet vet at både barn og voksne blir ivaretatt, og vi blir derfor i flere saker brukt som en støttespiller for barnevernet, i deres arbeid med å kartlegge familiens hjelpebehov, skader som følge av vold, problemer/begrensninger, ressurser etc.

Ofte er det enkle grep og tiltak som skal til for at barna skal få et bedre liv og en tryggere hverdag, og her er barnevernet vår viktigste samarbeidspartner. Viser for øvrig til krisesenterets opplysningsplikt til barnevernet, se pkt. 4.2.

Det er etablert egen interkommunal barnevernsvakt-tjeneste i vår region. Alle våre eierkommuner bortsett fra Fræna kommune er med i dette samarbeidet, de har egen barnevernsvakt-tjeneste.

6.3 FAMILIEVERN KONTORET

Familievernet er et tilbud til mennesker med ulike typer samlivs- og relasjonsproblemer. Par og familier med samlivsproblemer eller høyt konfliktnivå etter brudd har behov for rask hjelp av høy kvalitet uavhengig av bosted. Familievernkontoret skal ha et tilbud av høy kvalitet for personer utsatt for vold i nære relasjoner. Tilbudet er gratis, og det er

ikke nødvendig med henvisning. Både enkeltpersoner, par og familier kan ta kontakt. Familievernkontoret foretar de fleste meklingene ved samlivsbrudd og foreldrekonflikter. Alle par med barn under 16 år må gjennomføre mekling ved samlivsbrudd. Familievernkontoret i Molde gir også tilbud om: sinnemestringskurs og individuell sinnemestringsveiledning for foreldre. Fra littsint.no kan det lastes ned en gratis E-bok «Foreldreveileder i sinnemestring». Målet med hjemmesiden littsint.no og E-boken er å nå ut med psykologisk kunnskap og metode til foreldre, som et verktøy til å hjelpe seg selv med å skape en tryggere og mer forutsigbar hverdag for barna.

6.4 POLITIET

Politiets innsats er helt avgjørende for å lykkes i arbeidet med å forebygge og bekjempe vold i nære relasjoner. Politiets oppgave er å forebygge, beskytte, etterforske og iredteføre saker som omhandler vold i nære relasjoner. Politiets arbeid, slik som beskrevet over, vil i seg selv ha en forebyggende effekt. Politiet benytter også risikovurderingsverktøyet, Spousal Assault Risk Assessment - SARA. Verktøyet er et rent forebyggende tiltak som har som mål å identifisere høyrisikosakene, og igangsette tiltak. På denne måten vil politiets forebyggende innsats bli satt i system. Politiet kan bidra med beskyttelsestiltak for voldsutsatte: Mobil voldsalarm, besøksforbud, kontaktforbud ved dom, omvendt voldsalarm ved dom, adressesperre, kode 6 og 7, samt bistå ved relokaliseringer.

Politiet har mulighet til å fremme saker ved offentlig påtale. Dette betyr at saker som politiet arbeider med, blir etterforsket uavhengig av anmeldelse fra den fornærmede part.

For Krisesenteret har politiet blitt en stadig viktigere samarbeidspartner der begge tjenestene er avhengig av et godt og tett samarbeid for å kunne yte felles brukere best mulig hjelp. Som et viktig grep i denne sammenheng, har alle 3 krisesentrene i vårt fylke inngått formell samarbeidsavtale med politiet, slik at vi vet hva vi kan forvente av hverandre, samt hvordan samarbeidet skal foregå, og hvordan vi på best mulig måte kan bistå hverandre for å gi brukerne viktig og riktig hjelp.

For å styrke dette viktige samarbeidet og øke politiets kunnskap om krisesentrenes tilbud/arbeid har vi også valgt å ta inn politistudenter etter forespørsel fra politihøgskolen.

6.5 ADVOKAT/JURIDISK BISTAND

Krisesenteret har et utstrakt og godt samarbeid med flere advokatkontor for å kunne gi våre brukere og ansatte nødvendig juridisk bistand. Krisesentrene i Norge mottar tilskudd gjennom Justis- og beredskapsdepartementet gjennom ordningen «Tilskudd til spesielle rettshjelpstiltak». Dette tilskuddet er utrolig viktig, og utgjør en vesentlig kvalitetssikring av vårt tilbud og arbeid. Mange av våre brukere er svært sårbare, og står ofte alene og uten midler i en situasjon der juridisk bistand er avgjørende for å få ivare tatt den enkeltes rettigheter og forpliktelser etter ulikt lovverk. Det er viktig at de som er utsatt for vold, og kontakter oss for bistand, får riktig veiledning og hjelp også gjennom at ulikt lovverk blir hensyntatt og fulgt. Dette gjelder blant annet det strafferettslige, det barnevernrettslige, det familierettslige og det helseettslige.

6.6 ØVRIGE SAMARBEIDSPARTNERE

For øvrig er våre viktigste samarbeidspartnere: Rus- og psykiatritjeneste, flyktningetjeneste, fastlege, legevakt, helsestasjon og skolehelsetjeneste, hjemmebasert omsorg, skoler, barnehager, Statens barnehus, Senter mot incest og seksuelle overgrep, div barnevernstiltak, andre krisesenter.

Regionalt har vi et godt og utstrakt samarbeid med Regionalt ressurscenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging (RVTS-Midt), i Trondheim, samt med Statens Barnehus i Ålesund. Nasjonalt samarbeider vi med barne- ungdoms og familiedirektoratet (Bufdir), UDI, NKVTS, Alternativ til vold (ATV) og ulike departement.

7 Forebyggende arbeid/ utadrettet virksomhet

7.1 VÅRT TILBUD OM PRAKSISPLASS OG HOSPITERING FOR ULIKE STUDIER

Vi ser det som svært viktig at de ulike utdanningstilbudene får mulighet til å tilegne seg kompetanse innenfor vårt fagfelt. Etter forespørsel fra de ulike høgskolene tilbyr vi derfor praksisplass for et visst antall studenter pr. år, samt hospiteringsplasser. Dette er en fin måte å spre informasjon og kunnskap om vårt arbeid og tilbud ut til studenter innenfor helse, barnevern og politi.

I 2019 hadde vi punktpraksis-besøk av to sosionomstudenter ved Høgskolen i Volda. Vi deltok også på praksismøte v/Høgskolen i Molde, da vi har tilbudt fordypningspraksis for vernepleierstudenter for neste år.

7.2 INFORMASJON

Sosiale medier blir en stadig viktigere arena for å spre kunnskap og formidle informasjon. Det har derfor vært viktig for oss å ha en hjemmeside som er oppdatert og brukervennlig. Dette har vi brukt en del ressurser på i 2019, og med skjønnsmidler fra Fylkesmannen som et viktig tilskudd, har våre eierkommuner nå en hjemmeside der både innbyggere og fagfolk vil kunne finne nødvendig hjelp og informasjon.

Krisesenteret er også aktiv med å spre kunnskap og viktige artikler og arrangementer på vår facebook-side.

I tillegg til sosiale medier er det også viktig å informere om krisesenterets arbeid og oppgaver til politikere og styrende organ.

7.2.1 Barnehager og skoler

Vi har sett det som et viktig satsingsområde å informere barn og unge om vold i nære relasjoner.

Vi er derfor ute i barnehager, grunnskoler og videregående med informasjon om vårt tilbud og arbeid. Her har informasjonen rettet seg både mot barn/unge og ansatte.

7.2.2 Innvandring og integrering

Som tidligere år, har vi også i 2019 deltatt i kommunenes Introduksjonsprogram. Her informerer vi om vold i nære relasjoner, konsekvenser av vold, krisesenterets tilbud, norsk lov, etc.

7.2.3 Ulike lag/foreninger og organisasjoner

Det har i 2019 vært mange henvendelser fra ulike lag og organisasjoner som ønsker informasjon om Krisesenteret. Vi har også hatt besøk og informasjonsmøter med ulike politiske komiteer og parti i året som har gått. Skal vi oppnå kommunenes visjon om nulltoleranse for vold i nære relasjoner, er det også svært viktig å nå ut til frivillige lag og organisasjoner.

Barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad, her sammen med veileder Marit.

8 Prosjekt

Arbeid med handlingsplan mot vold i nære relasjoner. Fra v.: Jan Erik Hovdenak, Aukra; Leif Arne Lagesen, Midsund; Elly Slettvoll, Vestnes; Harald Westby Digernes, Rauma.

Inngåelse av formelle samarbeidsavtaler mellom politiet og krisesentrene i fylket.

8.1. KOMMUNAL HANDLINGSPLAN MOT VOLD I NÆRE RELASJONER

Det er viktig at Handlingsplanen er et levende dokument, spesielt i form av implementeringsarbeid, og gjennomføring av tiltak. Kompetansehevende tiltak for å øke og styrke handlingskompetansen har også vært prioritert i vårt arbeid i 2019. Planansvarlige, samt Høgskolen og Krisesenteret har ønsket å holde «trykket» i dette arbeidet oppe, ved å ha jevnlig møter.

Kompetanseheving og kompetanseutveksling er et viktig tiltak i handlingsplanen, og det har vært flere fagdager med dette fokuset i 2019. Krisesenteret inviterte til en fagdag i forbindelse med lanseringen av ny hjemmeside:

- Presentasjon av krisesenterets nye hjemmeside
- Familievernkortet, v/Steinar Sunde presenterte verktøyet Littsint.no – sinnemestring for foreldre. Steinar delte også sine erfaringer/tanker om hvordan vi best mulig kan spre kunnskap og dele tanker rundt hvordan vi kan hjelpe... Spørsmål og refleksjoner
- Aukra kommune – eksempel på arbeid med implementering av planen i en enhet v/ enhetsleder Barnebo barnehage, Sissel Garseth
- Rauma kommune, familieteamet i Rauma v/Solrun Sørli – «Barneavtale» metode/virkemiddel som benyttes i konflikter mellom foreldre
- Solveig K.B.Vatnar, professor v/Høgskolen var også invitert til denne fagdagen. Hun jobber innenfor ulike fagområder, bl.a.: Vold i nære relasjoner, Psykologi, Risikovurdering (vold), Drap (partnerdrap).

Vestnes kommune inviterte også til fagdag i oktober for å dele og øke kompetansen mellom eierkommunene, her var temaene:

- Rullering av handlingsplan
- Taushetsplikt – meldeplikt og avvergeplikt v/politiet, kommuneadvokat og kommuneoverlege
- Informasjon om produksjon av «trigger-videoer» v/Helene Hoemsnes; Høgskolen i Molde

I det videre arbeidet med handlingsplanen prioriteres det å:

- Legge opp til deling av erfaringer fra ulike kommuner.
- Inspirere og bidra til at det blir gjort en videre jobb på systemnivå i kommunene.
- Inspirere planansvarlige til å holde fokus på forebygging av vold sammen med de som jobber nært innbyggerne.
- Holde fokus på de som er utsatt for vold og de som utøver vold sammen med de som jobber nært innbyggerne.
- Rullering og utvikling av planen i 2020.

8.2. SAMARBEIDSAVTALER

Et av tiltakene i handlingsplanen er å «Utarbeide formell samarbeidsavtale med Krisesenteret og formelle samarbeidsrutiner internt i kommunen».

En viktig del av å styrke tilbudet til voldsutsatte med tilleggspromatikk har vært å inngå formelle samarbeidsavtaler med aktuelle tjenester og instanser. Det ble i 2019 blant annet inngått formell samarbeidsavtale mellom politiet og alle 3 krisesentrene i fylket. Med inngåtte samarbeidsavtaler vet vi som inngår avtalene hva vi kan forvente av hverandre, samtidig som vi har faste møtepunkter og blir bedre kjent med den enkelte tjeneste i alle eierkommunene.

8.3 UNDERVISNING OG INFORMASJON TIL 6. OG 9. KLASSE

Krisesenteret har utarbeidet undervisningsprogram for 6. og 9. trinnet i grunnskolene i vår region. Dette arbeidet har også blitt prioritert ut til kommunene i 2019, og ble finansiert av prosjektmidler fra Kompetansesenter for kriminalitetsforebygging. De fleste ungdomsskolene i våre eierkommuner har takket ja til dette tilbudet om undervisning om vold i nære relasjoner, og på denne måten har vi nådd ut med viktig informasjon, som en viktig del av vårt forebyggende arbeid.

Undervisningspakken har som formål å:

- Forebygge, avdekke og begrense vold i nære relasjoner hos barn og unge.
- Gi barn og unge økt handlingskompetanse gjennom økt kunnskap, grensesetting, og gjøre dem bedre i stand til å si ifra til noen dersom de blir utsatt for vold eller overgrep, eller de kjenner noen som blir utsatt.
- Informere om hvor de kan søke hjelp, og gi kunnskap om normale reaksjoner.

Skolen er den arenaen utenfor hjemmet hvor barn og unge tilbringer størstedelen av hverdagen sin, og vi mener at skolen er en viktig arena for å avdekke og forebygge vold i nære relasjoner. Forskning viser at dersom elever skal få nulltoleranse i forhold til vold, må de få økt kompetanse om dette temaet.

Regjeringens handlingsplan «Vendepunkt» vektlegger at skolene skal bruke sosial kompetanse i undervisningen, slik at elevene skal bli i stand til å ta ansvar for sine handlinger. Å undervise elever om vold i nære relasjoner, gir barn og unge en mulighet til å si ifra. Slik kan undervisningen fungere som en døråpner og avdekke hvem som er utsatt for vold, noe som igjen kan medvirke til at vold og overgrep blir avdekket og stoppet. Kompetanse om vold har også betydning for holdninger, evne til å sette grenser for andres handlinger, og økt mot til å motstå press.

Isabel har undervisning til barn og unge i grunnskolen i vår region.

9 Våre lokaler

Felles stue og spise plass.

Vi har nå et Kriresenter som er skreddersydd for brukernes/våre behov, og de ulike krav som stilles gjennom ulikt lov – og regelverk. Våre nye lokaler kan på en god og funksjonell måte ivareta pålagt sikkerhet, tilgjengelighet, personvern, likeverdig tilbud for kvinner, menn og barn, lekemuligheter og alt det som er viktig for både brukere og ansatte. Med dette nye bygget gis vi muligheten til å nå vår visjon: «Kriresenteret for Molde og omegn – din trygghet». Tryggheten skal gjelde både for de voldsutsatte, ansatte og for våre samarbeidspartnere.

Bygget skal ha så god sikkerhet at alle brukere og ansatte kan føle seg trygge, og personalet skal samlet ha kompetanse som gjør at både voldsutsatte og samarbeidspartnere er trygg på at vårt tjenestetilbud har den profesjonaliteten, kvaliteten og handlekraften som kreves.

Det nye bygget har 4 etasjer, og eies av Molde Eiendom KF. Molde kommune leier størstedelen av 1.etasje, mens Kriresenteret leier resten av bygget. Vår del i 1.etasje inneholder garderobe, trimrom, vaskerom og lager. I 2. etasje er Kriresenterets hovedinngang, med sikkerhets-sluse og tilhørende vakt-rom, vestibyle, 2 samtalerom, grovgarderobe, varemottak, sportsbod, garasje og administrasjons – og kontorfløy.

Kriresenterets største beboer-avdeling ligger i 3. etasje. Denne inneholder 7 bo-enheter, der den ene bo-enheten ligger adskilt fra de øvrige, slik at det blir mulig å gi et bo-tilbud som, ved behov, er «skjermet» fra de andre. I denne etasjen er det felles stue og kjøkken, lekerom for små barn, ungdomsrom og «herjerom» med klatrevegg, tjukkas og puter. Denne etasjen har også en stor veranda. I 4.etasje har vi den minste beboer-avdelingen. Her er det 3 bo-enheter, der den ene er adskilt som i 3.etasje. Denne avdelingen har også felles stue og kjøkken, samt eget vaskerom. Vi har også en stor tak-terrasse i 4.etasje, og denne er spesielt god å ha for voksne og barn som har et strengt sikkerhetsregime på grunn av høgt trussel-nivå, og derfor ikke kan bevege seg fritt ute. Ellers har vi et relativt stort ute-område som er inngjerdet, og port som til enhver tid er låst. Her er det leike-hytte, sandkasse, dissesetativ og utemøbler som gjør dette til en god uteplass for liten og stor. Hele vårt område er kameraovervåket.

Det har ikke vært fremleie av Kriresenterets lokaler i 2019.

Godt med stor takterasse for liten og stor.

10 Vårt tilbud

10.1 TILBUD TIL BRUKERNE OG VÅRE SAMARBEIDSPARTNERE

Lov om kommunale krisesentertilbud (krisesenterlova) pålegger alle kommuner å være tilknyttet et krisesentertilbud.

1. januar 2010 trådte Lov om kommunale krisesentertilbud (krisesenterlova) i kraft. Loven pålegger alle kommuner å være tilknyttet et krisesentertilbud. Kommunene skal sørge for et godt og helhetlig tilbud til kvinner, menn og barn som er utsatt for vold eller trusler om vold i nære relasjoner. De siste årene ser vi også et stadig større behov for å gi tilbud om par-samtaler, der volden f.eks blir utøvd fra begge parter.

Vår å være et lavterskeltilbud som er åpent hele døgnet hele året, med en personalgruppe med høy faglig kompetanse, har Krisesenteret en unik mulighet til å kunne bidra til et helhetlig tilbud. Volden har mange fasetter, og kan føre til alvorlige og sammensatte konsekvenser for både utsatte og utøvere. Dette stiller spesielle krav til oss som ansatte og vårt arbeid med den enkelte bruker/familie. For at vi på best mulig måte skal kunne kvalitetssikre arbeidet som gjøres, er kvaliteten på vårt kartleggings- og observasjonsarbeid spesielt viktig. Vi benytter bl.a SARA-V3 i dette arbeidet. Samtidig med dette skal brukernes medvirkning i tiltaks- og gjennomføringsfasen ivaretas ut ifra den enkeltes forutsetninger og ressurser.

Våre brukere er i en krisesituasjon når de kontakter oss. Vi arbeider kunnskapsbasert, med støtte fra forskning innen krise- og traumefeltet. Det legges spesielt vekt på stabiliserende fase-1-tiltak i det daglige arbeidet med brukerne. Dette for blant annet å kunne øke personens evne til å regulere eget symptomtrykk og håndtere egen situasjon.

For å få gode løsninger for våre brukere er det av stor betydning at vi har et godt samarbeid og samordning med det øvrige hjelpeapparatet. Vi ser det som viktig at våre brukere knyttes opp mot hjelpeapparatet i egen hjemkommune i en tidlig fase i vårt arbeid, med tanke på eventuell videre oppfølging.

Unntaksvis kan Krisesenteret, jf vår selskapsavtale, også kunne gi mulighet for nødrettsplassering av barn for politi og barneverntjeneste i våre eierkommuner. Ekstrakostnadene dette medfører skal dekkes av den kommunen som benytter tilbudet.

Etter at Krisesenteret ble lovpålagt og et kommunalt ansvar, er vi nå en del av det offentlige hjelpeapparatet.

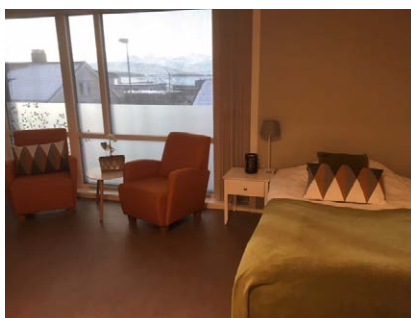
Vårt tilbud kan i korte trekk beskrives med følgende stikkord:

- Botilbud for kvinner, menn og deres barn
- Samtaler/veiledning, gjelder både vårt bo- og polikliniske tilbud
- Tilbud til barn/unge
- Døgntilbud med rådgivning
- Samarbeid, samordning og koordinering med det øvrige offentlige hjelpeapparatet
- Reetablering og oppfølging etter utflytting dersom det er ønskelig
- Utadrettet virksomhet i form av opplæring/informasjon/media
- Unntaksvis mulighet for nødrettsplassering av barn etter avtale med politi eller barneverntjeneste

10.2 VOKSNE OG BARN SOM BENYTTET VÅRT TILBUD

Vold i nære relasjoner medfører noen særlige utfordringer. De som er berørt av volden er betydningsfulle i hverandres liv. De har felles historie og er ofte avhengige av hverandre. Et særtrekk ved vold i nære relasjoner er den tette sammenvevingen mellom vold og kjærlighet. Når volden pågår over tid, lever den voldsutsatte og barna med en konstant

Familierom

trussel om vold. Volden er ikke isolerte hendelser. Frykten for hva som kan skje blir en sentral del av den virkeligheten den voldsutsatte og barna lever i. Man kan si at den voldsutsatte og barna lever i volden. Skam og skyldfølelse er et vesentlig hinder for at voldsutsatte forteller om vold, og en årsak til at mange barn bærer på vonde hemmeligheter. (Opptappingsplan mot vold og overgrep 2017–2021)

Når personer med minoritetsbakgrunn tar kontakt med oss viser det seg at de ofte har komplekse problemer og et stort hjelpebehov. Mange kan svært lite norsk, og det medfører store utfordringer både for brukerne og for oss som hjelpere.

Skal vi kunne hjelpe må vi også ha kompetanse som gjør oss i stand til å yte riktig og adekvat hjelp. Betydningen av utdanning og skoling blant våre ansatte blir derfor viktig for å kunne gjøre et godt nok arbeid og oppnå gode resultat i vårt arbeid med disse familiene.

Minoritetsfamilier trenger ofte ekstra bistand for å kunne orientere seg i det norske systemet, og i dette arbeidet er tolker en viktig/nødvendig medhjelper. Her har vi ved krisesenteret benyttet tolk konsekvent der det har vært nødvendig, men vi ser at hjelpeapparatet for øvrig er alt for lite flink til å bruke tolketjeneste. Dette vanskeliggjør og forlenger ofte saksgangen, samt at det medfører mange misforståelser og feil avgjørelser. Dette blir en ekstrabelastning som man bør unngå når mennesker er i en krisesituasjon, vi vil derfor fortsette å minne våre samarbeidspartnere på nødvendigheten med bruk av tolk. Med manglende oppholdstillatelse, for kort opptjeningstid i Norge i forhold til trygderettigheter og andre ytelser, kan det ofte være vanskelig å skaffe ny bolig til denne gruppen, slik at deres botid på krisesenteret kan bli svært lang.

Brukere kan ha opprinnelig opphold på asylmottak, men må overflyttes til oss grunnet vold og mishandling. I disse situasjonene er det viktig å få i gang prosessen med overflytting til nytt mottak så snart som mulig for familienes skyld, ikke minst med tanke på barna, som ofte er i skolealder.

Personer fra andre nasjoner/kulturer som er truet med tvangsekteskap og trafficking (menneskehandel) søker også ofte tilflukt og bistand hos oss. Denne problematikken er svært kompleks og krevende og det stilles stadig nye krav til ansatte sin kompetanse. Disse sakene krever også ofte et utstrakt samarbeid med det øvrige hjelpeapparatet, og her er vi svært avhengige av hverandres kompetanse og oppfølging for å få et best mulig resultat. Bygging av nettverk blir her viktig for å ivareta familiene både under og etter oppholdet på senteret.

10.2.1 Voksne

Både kvinner og menn utsettes for vold i nære relasjoner, men vi vet at volden særlig rammer kvinner, både unge og eldre. Den vanligste formen for vold mot kvinner er vold utført av partner/ektefelle, og/eller tidligere partner/ektefelle.

Å være utsatt for vold er tabubelagt uansett kjønn. Det kan virke som om menns kjønnsidentitet representerer et hinder for å avsløre volden og erkjenne behov for hjelp. Mange instanser rapporterer om at terskelen for å fortelle sin historie er høyere for menn enn for kvinner.

I tillegg til partnere og eks-partnere utsettes menn i stor grad for vold fra andre de har et tillitsforhold til via fritidsaktiviteter, kamerater, kollegaer, familie eller bekjente. Vold i nære relasjoner utspiller seg ikke kun i hjemmet når det gjelder menn, men også på private fester, utesteder og i nabolaget. Mennene utsettes for grov vold av mennesker de står i en nær relasjon til. At også mange av disse nære relasjonene er andre menn, gjør ikke volden mindre alvorlig.

Det synes som om konsekvensene for menn som utsettes for vold i nære relasjoner samsvarer med de som kvinner erfarer. En tilleggsproblematikk for menn, er at volden i tillegg til å representere et angrep på mennene som personer, også rammer deres maskulinitet og derigjennom også deres selvforståelse.

Mangelen på tilrettelagte tilbud for menn kan være en årsak til at så få menn søker bistand. Mange menn som utsettes for vold av partner opplever også en overhengende trussel om at det er han som vil få skylda hvis volden blir avslørt.

10.2.2 Barna på senteret

Mange av våre brukere har barn, og disse barna har ofte hatt en vanskelig hverdag hvor volden gjerne har pågått over tid. Det å oppleve at omsorgsgiver blir utsatt for vold kan for barna være vel så skadelig som om barna selv har vært utsatt for vold. Redselen for å miste en av foreldrene kan oppleves som livstruende for barn, og blir forsterket dersom det er den ene av foreldrene som utsetter den andre for vold. I verste fall blir barnet traumatisert. Barna viser reaksjoner og symptomer på sin livssituasjon på ulike måter. Det er stor risiko for at de utvikler ulike atferdsvansker og tilknytningsskader. Forskningen viser at gutter oftere viser synlige atferdsvansker mens jenter viser mer emosjonelle vansker. I tillegg viser forskningen også at traumatisering kan påvirke barnas neurologiske hjerneutvikling, kognitiv utvikling og fysisk helse. Felles for disse barna er at de er utrygge og at utryggheten påvirker barnas relasjon til andre.

På lik linje med våre voksne brukere har derfor også barna behov for å bli møtt av ansatte med kunnskap om krise og traumestabiliserende arbeid. I møte med barna har vi fokus på å være trygge voksne som bidrar til å skape en forutsigbar hverdag. Eksempler på dette er å bidra til å skape struktur og rammer i hverdagen, slik som fast døgnrytme og faste måltider. Der forelderen er i krise går ansatte inn og kompenserer for omsorg. Det å legge til rette for lek er viktig stabilisering for barna på Krisesenteret. Når barn leker er de konsentrerte, engasjerte og tilstede i det de holder på med. Gjennom leken skapes gode relasjoner og følelsen av å høre til. Lek er forbundet med følelsene fryd og glede, og bidrar derfor til et naturlig pusterom i en ellers vanskelig hverdag.

Det å få opprettholde et normalt innhold i hverdagen er viktig stabilisering. Det å få gå i barnehagen eller på skolen blir derfor viktig, og opprettholdes der dette er mulig. Etter Opplæringsloven har elever som bor mer enn fire kilometer fra skolen rett til gratis skyss. Denne rettigheten utløses også der eleven midlertid må bo i en annen kommune, slik som ofte vil være tilfelle for barn på Krisesenteret. Krisesenteret bidrar også med å kjøre barna til skole/barnehage der dette er nødvendig.

Barna på Krisesenteret er selvstendige brukere, med egne behov og rettigheter. Krisesenteret har derfor spesielt tilpassede tilbud til hvert enkelt barn. Dette omfatter:

- Samtaler og aktiviteter som er tilpasset barnets alder
- Barnegruppe to ganger i uken. Dette er et tilbud som foreldrene kan benytte dersom de ønsker barnepass /avlastning
- Skole og leksehjelp
Krisesenteret har gått til anskaffelse av nytt video/konferanseutstyr slik at barn som av sikkerhetsmessige eller andre årsaker ikke kan fortsette på skole, kan ha kontakt med lærer og medelever via Skype
- Ulike aktiviteter på og utenfor senteret, i regi av Krisesenteret og Redd Barna
- Oppfølging av barna til tidligere beboere/dagbrukere

Erfaring og forskning viser at vold påvirker foreldrerollen. En trygg foreldrerolle er uforenelig med vold, og når mor eller far er i krise kommer barnas behov ofte i bakgrunnen. Det å bistå med foreldreveiledning er derfor sentralt på Krisesenteret. Flere i vårt personalet har gjennomført sertifisering i ICDP og COS-P.

I 2019 bodde det 45 barn på Krisesenteret. 29 jenter og 16 gutter i til sammen 1265 døgn.

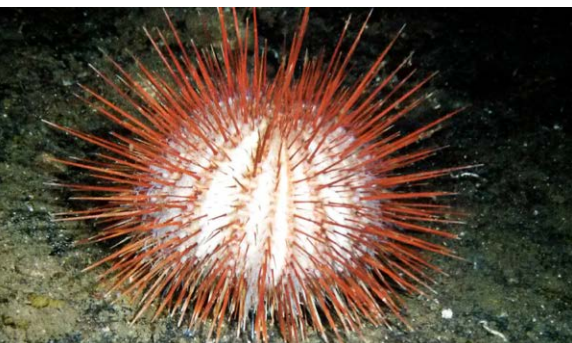
Gjennomsnitt botid i 2019: 28 døgn.

Koselig hilsen til barne- og ungdomsarbeider Ingunn.

Utrolig kjekt for våre familier å få oppleve Snødronningen på Teatret Vårt.

Atlanterhavsparken i Ålesund.

Relasjonen mellom barnet og voldsutøver:

	Antall barn	I %
Barnets mor	11	24,4 %
Barnets far	39	86,7 %
Barnets stefar	2	4,4 %
Barnets søsken/ stesøsken	1	2,2 %

8 barn er opplyst å være utsatt for vold og/eller vitne til vold fra to eller flere voldsutøvere.

21 barn (47 %) har også hatt tidligere/flere opphold på krisesenter.

Går barnet til vanlig i barnehage eller skole?

	Antall barn	I %
Går i barnehage	24	53,3 %
Går i skole	9	20,0 %
Nei	12	26,7 %

- 33 % av barna har ikke kunnet fortsette, eller har kun delvis fortsatt, i barnehage eller skole under oppholdet
- I 73 % av disse tilfellene skyldes dette ivaretagelse av sikkerheten til barnet
- 64 % av barna deltar til vanlig ikke i organiserte fritidsaktiviteter

Har barnet hatt samvær med voldsutøver(ne) under oppholdet?

	Antall barn	I %
Ja, uten tilsyn	8	17,8 %
Ja, med tilsyn	22	48,9 %
Nei	15	33,3 %

I 94 % av sakene er bvtj allerede involvert og/eller det er etablert/eksisterer et samarbeid med bvtj vedr saken

Der foresatte velger å ta med seg barnet og flytte tilbake til voldsutøver, har Krisesenteret sendt bekymringsmelding til bvtj i samtlige tilfeller

Ingen barn har i 2019 vært nødretts plassert (kriseplassert) alene uten sine primære omsorgspersoner/foresatte.

10.2.3 Voksne og barn med funksjonsnedsettelse

Avhengighet til andre mennesker øker sårbarheten for vold og overgrep. Risikoen kan synes å øke med graden av funksjonsnedsettelse og behovet for hjelp.

I følge undersøkelser opplever personer med funksjonsnedsettelse overgrep like ofte som personer uten funksjonsnedsettelse, men over lengre perioder. De kan oppleve grove overgrep i form av å bli nektet hjelpemidler, mat, medisiner og nødvendige helsetjenester. En del personer med funksjonsnedsettelse har et dårlig sosialt nettverk, og er ofte redde for å miste det de har. Mange har i tillegg lav inntekt eller uføretrygd, og dermed dårlig økonomi. Slik blir terskelen for å gå ut av forholdet veldig høy. Det blir vanskelig for personen å komme seg ut av forholdet eller gå til anmeldelse hvis en er avhengig av hjelp fra den som er voldsutøver.

10.3 VEIEN UT AV ET VOLDELIG FORHOLD

En viktig del av vårt arbeid er å vektlegge de ressursene den enkelte har, og aktivt ta disse i bruk på veien til en bedre hverdag. Dårlig selvfølelse etter mange års fysiske og/eller psykiske overgrep gjør at mange ofte har liten tro på egen verdi og egne ressurser. Vi arbeider derfor aktivt for at brukerne våre skal komme seg ut av «offerrollen» og ta regien over eget liv. I dette arbeidet blir mestring og brukermedvirkning svært viktig.

Voldens mekanismer og konsekvenser er sammensatte, og ikke alltid enkel å skjønne rekkevidden av. I vårt samarbeid med hjelpeapparatet møter vi altfor ofte manglende kunnskap/forståelse for at våre brukere velger å flytte hjem til voldsutøver en eller flere ganger.

Vi må imidlertid ha forståelse for at å bryte ut av et voldelig forhold er en møysommelig prosess. Det stilles store krav til den utsatte i en periode hvor de er på det svakeste og mangler energi og tro på seg selv. Det er mange faktorer som spiller inn for at den enkelte skal lykkes i å bryte ut av forholdet. Mange preges av dårlig selvfølelse, de kan være traumatiserte, ha manglende norskkunnskaper, dårlig økonomi og stor usikkerhet vedrørende rettigheter og muligheter for å få oppholde seg i Norge etter et eventuelt brudd. Noen av brukerne har allerede bestemt seg for at de aldri skal tilbake til voldsutøver før de ankommer Krisesenteret. Andre kommer fordi de føler seg presset av familie, venner eller hjelpeapparat, og har derfor ikke kommet så langt i egen motivasjon/prosess, og da er muligheten for at man bryter ut av det voldelige forholdet svært liten. Forskning og erfaring viser at indre eller ytre motivasjon er av stor betydning for om eller når den enkelte klarer å bryte ut av et mishandlingsforhold.

Gjennom mange års arbeid med denne typen problematikk, har vi sett betydningen av en helhetlig oppfølging av familiene også etter at de har flyttet ut fra Krisesenteret.

De siste årene har vi brukt mye ressurser på reetableringsfasen og oppfølgingen av familiene når de har flyttet ut fra oss og over i egen bolig. Vi ser på dette arbeidet som svært viktig for at flest mulig skal fungere best mulig i sitt nye liv og bli selvstendige familier som ikke så lett skal overtales til å flytte tilbake til voldsutøver på grunn av press, dårlig økonomi, ensomhet eller skam og skyldfølelse.

Det viser seg også at dårlig språkforståelse er et mye større problem enn vi kunne ane for mange av våre brukere. Dette kan igjen føre til at brukeren søker tilbake til voldsutøver for å få hjelp til praktiske ting som utfylling av skjema, hjelpe barna med lekser etc. Det er heller ikke sjelden at de må «betale» sin velgjører med seksuelle tjenester for å få hjelp til ulike ting når det trengs. På denne måten blir den utsatte fortsatt stående i et avhengighetsforhold til voldsutøver, og veien tilbake til et uverdigg forhold kan bli svært kort. Denne avhengigheten og underdanigheten fører også til at selvfølelsen fortsatt brytes ned og gjør det umulig å se muligheten til et liv der man klarer seg selv. I disse prosessene kan Krisesenteret og nødvendig tett oppfølging utgjøre den store forskjellen.

11 Statistikk

Mange av brukerne tar kontakt med oss på eget initiativ, mens andre henvises til oss fra andre tjenester. De fleste ringer på forhånd, men det er også noen som kommer direkte uten avtale. Vi er et lavterskeltilbud, så det er ikke nødvendig med henvisning eller timeavtale.

Noen kommer til samtale for å få råd/veiledning, mens andre har behov for beskyttelsestiltak og et sted å bo på grunn av volden/krisen i hjemmet. Mange av de som bor hos oss benytter også senteret aktivt etter at de har flyttet ut. Noen kommer bare på besøk, mens andre kommer for å fortsette arbeidet med egenprosess, eller for å få hjelp til diverse praktiske problemstillinger som utfylling av skjema, skriving av søknader etc.

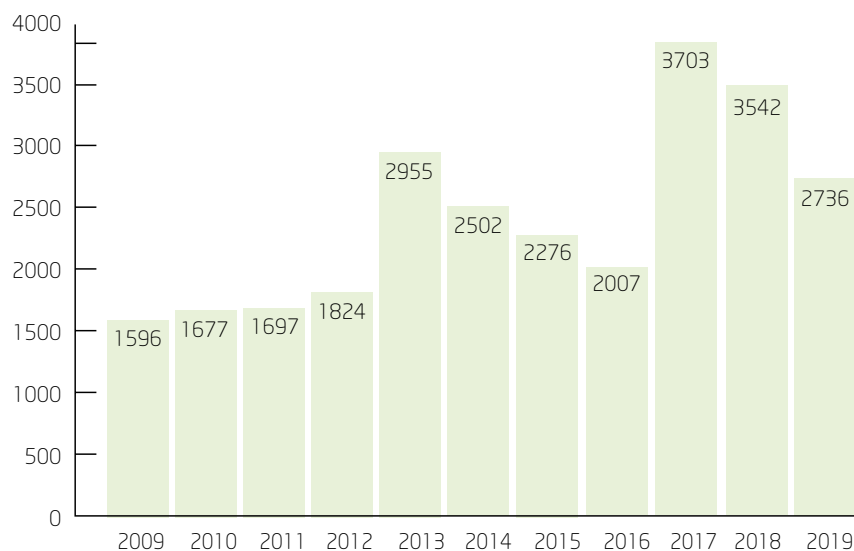
De opplysningene vi samler inn for utarbeidelse av statistikk er kun de opplysningene som brukerne samtykker til, og som går på kjønn, alder årsak, forhold til voldsutøver, antall barn etc. Dette er opplysninger som Barne- og ungdoms og familiedirektoratet innhenter fra alle sentrene for å kunne danne seg et bilde av omfanget når det gjelder vold i nære relasjoner og bruken av krisesentrene.

	Antall	Døgn
Kvinner	43	1249
Menn	4	222
Barn	45	1265
Totalt	92	2736

11.1 BEBOERE

Gjennomsnittlig botid: 29,7 døgn

Overnattingsdøgn totalt for voksne og barn 2009 - 2019

11.1.1 Voksne (over 18 år)

Voksne i 1471 døgn

Gjennomsnitt botid: 31,3 døgn.

Gjennomsnittsalder: 31 år

64 % av våre beboere har rus- og/eller psykiske lidelser (med og uten diagnose)

49 % av våre beboere har kognitive vansker av varig karakter (over 6 mnd)

55 % av våre beboere har stønad/trygd/pensjon som hovedinntektskilde

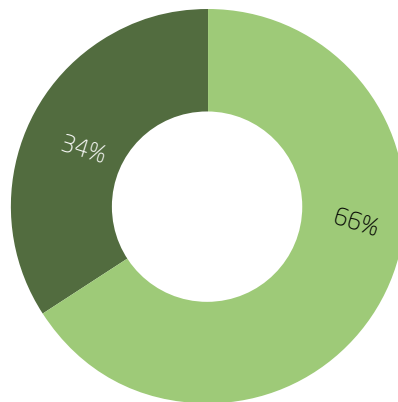
28 % av våre beboere er i arbeid heltid eller deltid

13 % av våre beboere er under utdanning/kurs

1 av våre beboere har fått utarbeidet IP (individuell plan) med hjemmel i helse- eller Nav-lovgivningen

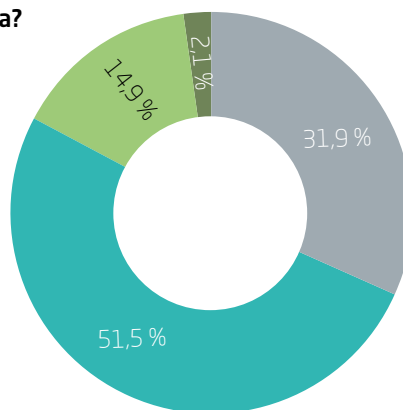
Nasjonalitet:

- Etnisk norske
31 personer (66 %)
- Utenlandsk opprinnelse
16 personer (34 %)

Hvilken kommune kommer beboeren fra?

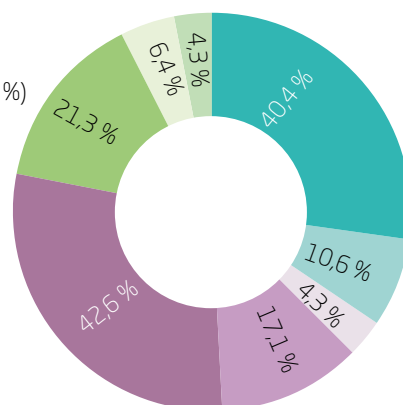
- Vertskommunen,
15 personer (31,9 %)
- Annen kommune fra IKS,
24 personer (51,1 %)
- Annen kommune,
7 personer (14,9 %)
- Ingen kommunetilhørighet,
1 person (2,1 %)

Hvem henviste beboeren til Krisesenteret?

- Eget initiativ, 19 personer (40,4 %)
- Familie/venn/bekjent, 5 personer (10,6 %)
- Fastlege/legevakt 2 personer (4,3 %)
- Andre (bla rus og/eller psykisk helsevern), 8 personer (17,1 %)
- Barnevern, 20 personer (42,6 %)
- Politiet, 10 personer (21,3 %)
- Advokat, 3 personer (6,4 %)
- Flyktninginstans, 2 person (4,3 %)

(Noen har flere henvisere)

”

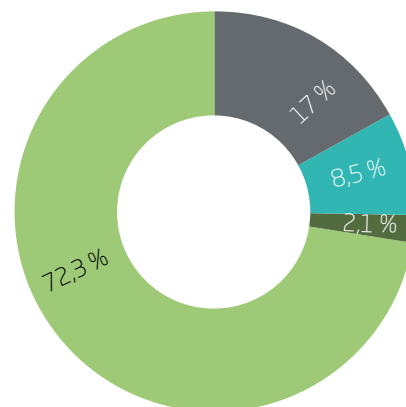
Noen har flere henvisere

”

8 personer oppgir å være utsatt for vold av to eller flere voldsutøvere

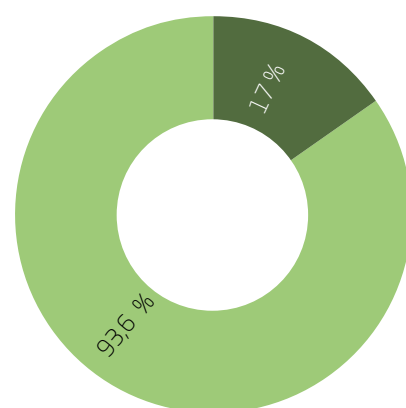
Er forholdet anmeldt?

- Ja, av beboer, 8 personer (17 %)
- Ja, ved offentlig påtale, 4 personer (8,5%)
- Ja, av andre, 1 personer (2,1 %)
- Nei, 34 personer (72,3 %)

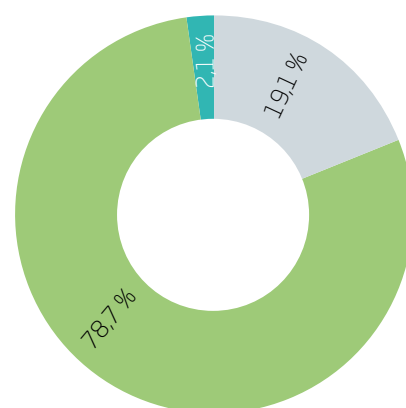
Hvem er voldsutøver?

- Kvinner, 8 personer (17 %)
- Menn, 44 personer (93,6 %)

Er det ilagt besøksforbud overfor voldsutøver?

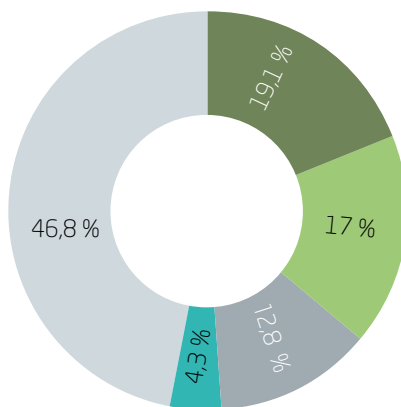
- Ja, 9 personer (19,1 %)
- Nei, 37 personer (78,7 %)
- Vet ikke/uavklart 1 person (2,1 %)

- I 81 % av sakene er det ektefelle/samboer/kjæreste eller tidligere ektefelle/samboer/kjæreste som oppgis som voldsutøver
- I 14,9 % av sakene er det foreldre som oppgis som voldsutøvere
- I 87 % av sakene oppgis voldsutøver å være mellom 24 og 59 år
- I 66 % av sakene oppgis voldsutøver å være «alltid ruspåvirket» eller «av og til ruspåvirket» når voldshendelsene skjer
- I 23 % av sakene oppgis volden/overgrepene å ha pågått i «5 år eller lengre»

Hvor drar beboeren etter oppholdet ved krisesenteret?

- Hjem til egen bolig (uten voldsutøver), 9 personer 19,1 %
- Ny/annen bolig, 8 personer 17 %
- Tilbake til voldsutøver, 6 personer 12,8 %
- Slektninger/venner, 2 personer 4,3 %
- Annet sted, f.eks. bv-tiltak institusjon, utlandet, 22 personer 46,8 %

11.1.2 Barn (under 18 ÅR):

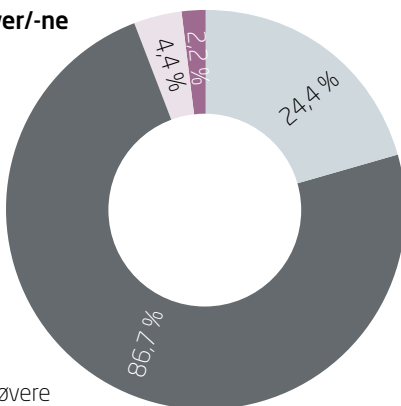
Antall overnattingsdøgn: 1765
 Gjennomsnittlig botid 28 døgn
 Aldersspenn fra 0 til 13 år
 Gjennomsnittsalder: 4 år

Noen barn har flere opphold i perioden

	Antall barn	%	Antall overnattingsdøgn
Jenter	29	64,4	
Gutter	16	35,6	
Sum	45		1265

Relasjonen mellom barnet og voldsutøver/-ne

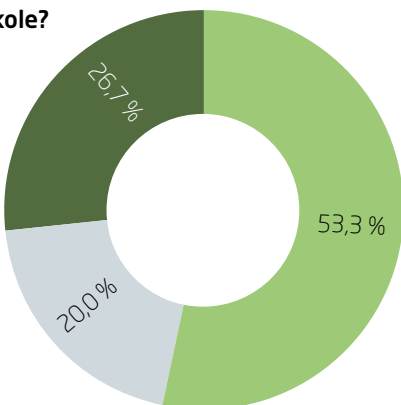
- Barnets mor, 11 personer (24,4 %)
- Barnets far, 39 personer (86,7 %)
- Barnets stefar, 2 personer (4,4 %)
- Barnets søsken/stesøsken, 1 person (2,2 %)

8 barn er opplyst å være utsatt for vold og/eller vitne til vold fra to eller flere voldsutøvere
 21 barn (47 %) har også hatt tidligere/flere opphold på krisesenter

Går barnet til vanlig i barnehage eller skole?

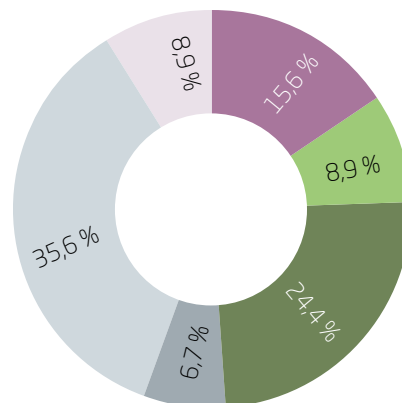
- Går i barnehage, 24 personer (53,3 %)
- Går på skole, 9 personer (20,0 %)
- Nei, 12 personer (26,7 %)

- 33 % av barna har ikke kunnet fortsette, eller har kun delvis fortsatt, i barnehage eller skole under oppholdet
- 173 % av disse tilfellene skyldes dette ivaretagelse av sikkerheten til barnet
- 64 % av barna deltar til vanlig ikke i organiserte fritidsaktiviteter

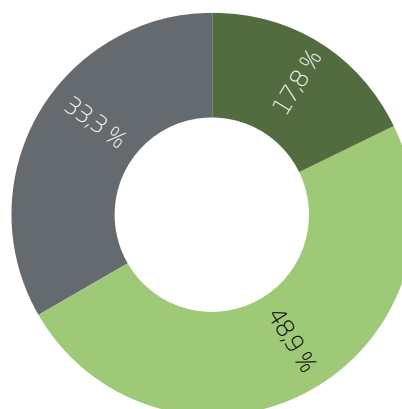
Hvor drar barnet etter oppholdet ved krisesentertilbudet?

- Hjem til egen bolig (uten voldsutøver), 7 personer (15,6 %)
- Ny/annen bolig, 4 personer (8,9 %)
- Tilbake til voldsutøver, 11 personer (24,4 %)
- Slektninger/venner, 3 personer 6,7 %
- Barnevernstiltak, 16 personer 35,6 %
- Annet sted, 4 personer 8,9 %

Har barnet hatt samvær med voldsutøver(ne) under oppholdet?

- Ja, uten tilsyn, 8 personer (17,8 %)
- Ja, med tilsyn, 22 personer (48,9 %)
- Nei, 15 personer (33,3 %)

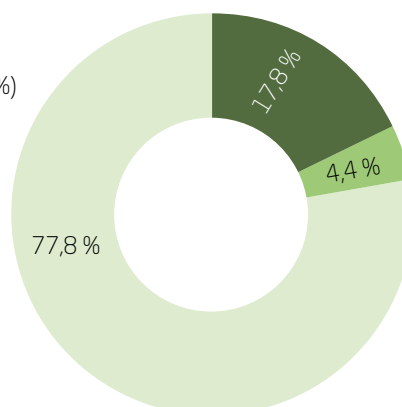
I 94 % av sakene er bvtj allerede involvert og/eller det er etablert/eksisterer et samarbeid med bvtj vedr saken.

Der foresatte velger å ta med seg barnet og flytte tilbake til voldsutøver, har Krisesenteret sendt bekymringsmelding til bvtj i samtlige tilfeller.

Ingen barn har vært kriseplassert alene uten sine primære omsorgspersoner/foresatte.

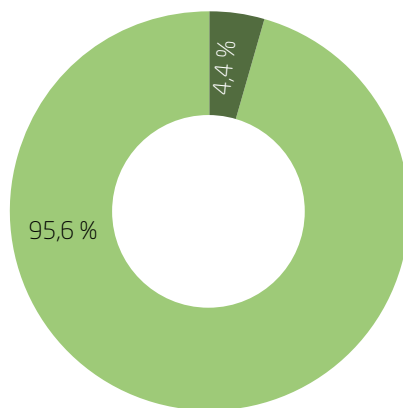
Er forholdet anmeldt?

- Ja, av barnets forelder/foresatte (17,8 %)
- Ja, ved offentlig påtale (4,4 %)
- Nei (77,8 %)

Er det ilagt besøksforbud overfor voldsutøver?

- Ja (4,4 %)
- Nei (95,6 %)

11.2 DAGBRUKERE (POLIKLINISK TILBUD)

Vårt tilbud om veiledning er etter hvert blitt en viktig og stor del av vårt arbeid. Her kan personer som er utsatt for vold i nære relasjoner komme til samtale uten nødvendigvis å ha bestilt time på forhånd. Vi har også samtaler med partnere/andre familiemedlemmer etc. dersom det er et ønske fra brukeren, samt at situasjonen tilsier at det er hensiktsmessig.

Det beste er selvsagt at brukeren avtaler tid for samtale på forhånd, men en krise skjer ofte akutt og da trenger en også akutt hjelp. Mange av samtalene/rådgivningen gjelder også problemer i familier der det over tid har bygd seg opp et høyt konfliktnivå.

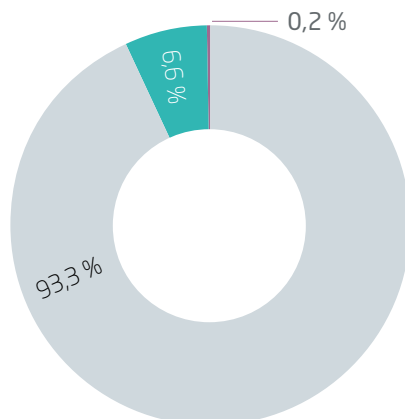
Personer av utenlandsk opprinnelse henvender seg ofte for å få hjelp til utfylling av skjema, og andre praktiske problemstillinger i forbindelse med reetablering etc.

I 2019 var det 75 personer i alderen 17 – 76 år som benyttet vårt polikliniske samtale-og veiledningstilbud.

Vår erfaring med å være et kjønnsnøytralt tilbud, tilsier at voldsutsattes hjelpebehov ikke er kjønnsbetinget, men personbetinget. Menn som er utsatt for vold i nære relasjoner kan ha et større behov for et veiledningstilbud enn et bo-tilbud. Etter å ha gitt et kjønnsnøytralt tilbud siden 2010, er vår erfaring at konsekvensene som følger av volden er mye de samme for menn som for kvinner.

Alle dagsbesøk/samtaler:

- Kvinner, 484 samtaler (93,3 %)
- Menn, 34 samtaler (6,6 %)
- Annet, 1 samtale(0,2 %)

5 personer har ikke samtykket til videre registrering
26 samtaler er med barn under 16 år (uten videre registrering pga samtykke)

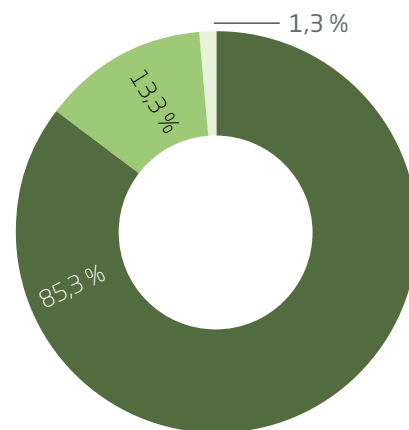
”
519 samtaler

Aldersspenn fra 17 til 76 år

Unike dagbrukere:

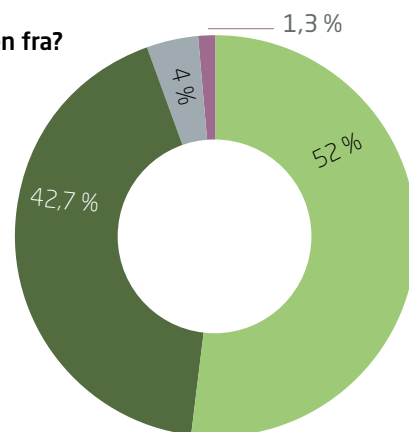
- Kvinner, 64 personer (85,3 %)
- Menn, 10 personer (13,3 %)
- Annet, 1 person (1,3 %)

- 41 % av dagbrukerne har rus- og/eller psykiske lidelser (med og uten diagnose)
- 33 % av dagbrukerne har kognitive vansker av varig karakter (over 6 mnd)
- 9 % av dagbrukerne har kronisk(e) sykdom(mer)
- 5 % av dagbrukerne har funksjonsnedsettelse i form av bl.a nedsatt bevegelsesevne, synsevne, hørselsevne
- 47 % av dagbrukerne er i arbeid heltid eller deltid
- 37 % av dagbrukerne har stønad/trygd/pensjon som hovedinntektskilde

Hvilken kommune kommer dagbrukeren fra?

- Vertskommunen, 39 personer (52 %)
- Annen kommune fra KKS, 32 personer (42,7 %)
- Annen kommune, 3 personer (4 %)
- Ingen kommunetilhørighet, 1 person (1,3 %)

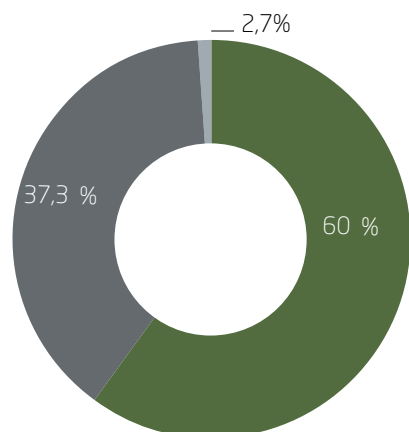
Hvem er voldsutøver?

	Antall	%
Kvinner	14	18,7
Menn	65	86,7

I 83 % av sakene er det ektefelle/samboer/kjæreste eller tidligere ektefelle/samboer/kjæreste som oppgis som voldsutøver. 7 personer oppgir å ha vært utsatt for vold fra to eller flere voldsutøvere.

Nasjonalitet:

- Etnisk norske: 45 personer (60 %)
- Utenlandsk opprinnelse: 28 personer (37,3 %)
- En av hver, 2 personer (2,7 %)

12 Året som har gått

2019 har vært et spennende og hektisk år, der det også har vært en del planarbeid og forberedelser i forbindelse med sammenslåing av kommuner.

Vi har fortsatt vårt fokus på samarbeid og samhandling med andre tjenester, og jobbet aktivt for å inngå nye formelle samarbeidsavtaler, samtidig som vi har hatt samarbeidsmøter og videreført de avtalene som allerede var inngått, men som skulle evalueres.

Sosiale medier er stadig viktigere i vårt samfunn, og dette året har vi jobbet med å få tilpasset vår hjemmeside slik at den er enda mer brukervennlig og retter seg mot både hjelpeapparat og innbyggerne. På vår hjemmeside skal det nå være lett å orientere seg inn mot ulike tjenester som kan hjelpe, uavhengig av om du er fagperson (hjelper), voldsutsatt, pårørende eller voldsutøver.

Vi vet jo at vold ikke skjer isolert, men alltid i en eller annen kontekst, der det er flere parter enn den utsatte som blir direkte berørt og rammet av volden. Vi ser det derfor som en viktig faktor i å hjelpe den voldsutsatte og eventuelle voldsutsatte barn, ved å tenke helhet og også gi bistand til voldsutøver. Ved å henvise voldsutøver til andre tjenester som har som oppgave å yte hjelp til denne gruppen, vil det være til stor avlastning for den/de voldsutsatte. Voldsutøver er også ofte forelder, det er derfor viktig at voldsutøver får hjelp selv om parforholdet skulle opphøre.

Pårørende er også en viktig gruppe i vårt arbeid med voldsutsatte. De har ofte vært en ressurs, og bidratt til at voldsutsatte barn og voksne har klart å «stå» i og overleve dager og situasjoner med vold og overgrep. Etter hvert som vi har gitt samtale-tilbud til pårørende, erfarer vi hvor belastende dette har vært og hvor lettet de endelig blir for at volden er blitt kjent, og at andre profesjonelle kan ta over ansvaret og arbeidet med å «redde» de voldsutsatte. Mange pårørende beskriver en avmaktfølelse og hjelpe-løshet, ofte tett sammenvevd med skyld- og skamfølelse for at de ikke klarer å hjelpe. Samtidig føler de sinne og fortvilelse overfor den som utøver volden, samt den som av ulike grunner ikke klarer å komme seg ut av det voldelige forholdet.

Ellers har vårt samarbeid med kommunene dette året stort sett handlet om kommunal handlingsplan mot vold i nære relasjoner. Denne planen skal rulleres i 2020, og det har i år vært stort fokus på implementering av planen i de ulike tjenestene. Vi setter også stor pris på å kunne samarbeide med Høgskolen i Molde og Fylkesmannen i dette viktige arbeidet med kommunal handlingsplan.

Fylkesmannen er også tilsynsmyndighet i forhold til om kommunene oppfyller sine plikter etter Kriसेnterloven, og med dette som bakgrunn ble det gjennomført et «sjølmeldingstilsyn» i en av våre eierkommuner, for å følge opp om kommunen har et system for å følge opp brukerne i reetableringsfasen. Her ble det konkludert med at «kommunen sitt valg av intern organisering og rutiner ser ut til å være hensiktsmessig for barn, kvinner og menn i reetableringsfasen.»

Vi har også dette året hatt flere besøk av andre krisesenter som ønsker å se på vårt «nye» og skreddersydd bygg, for på den måten å kunne få ideer og høste av våre erfaringer på «godt og vondt» før de nå selv skal i gang med å bygge nytt krisesenter i egen kommune.

Avslutningsvis rettes en takk til alle våre eierkommuner, politikere og styrende organ, kollegaer og samarbeidspartnere for alle viktige vedtak, innspill, arbeidsinnsats, engasjement og viktig kompetanse i å nå vårt mål om å gi flest mulig innbyggere i vår region et liv uten vold!

Viktig og godt samarbeid mellom Fylket og Kriसेnteret. Fra v.: Anita S. Fjørtoft, nestleder Kriसेntret. Fylkesmann Rigmor Brøste. Grethe Teigland, dir. Helse og Sosialavdelingen.

Besøk fra Oslo Kriसेnter.

**Årsberetning 2019 fra
Styret for Krisesenteret for Molde og Omegn IKS**

Krisesenteret for Molde og Omegn IKS eies av kommunene Fræna, Aukra, Misund, Molde, Eide, Sunndal, Vestnes, Gjemnes, Rauma og Nesset.

Senteret drives med midler fra eierkommunene som også er senteret sitt virkeområde.

Styret har i 2019 bestått av følgende medlemmer:

Styreleder:	Randi Bergundhaugen, Vestnes
Nestleder:	Svein A. Roseth, Nesset
Styremedlem:	Britt Janne Tennøy, Molde
Styremedlem:	Lars Hagseth, Midsund
Styremedlem:	Ingunn Svelle Heinåli, Rauma
Styremedlem:	Jan Karstein Schølberg, Gjemnes
Styremedlem:	Ingunn H. Orvik, Ansatt repr.
Vara:	Gunhild Westad, Ansatt repr.
1.vara:	Tove Hundseth, Sunndal
2.vara:	Katrine Rindarøy, Aukra
3.vara:	Edith Øyen Risvik, Eide

Sekretær Ingrid Horsgård, daglig leder vara: Anita S Fjørtoft, nestleder

Krisesenteret er døgnåpent 365 dager i året, og er i første rekke et bo- og veilednings/samtaletilbud til menn, kvinner og barn som er utsatt for vold i nære relasjoner.

Krisesenteret for Molde og Omegn IKS har også i 2019 hatt sitt hovedfokus på den ordinære driften ved senteret. Senteret leier lokaler av Molde Eiendom KF, og er plassert i Fridtjof Nansens gate 5 i Molde. Styret er tilfreds med denne lokaliseringen, og bygget ble tatt i bruk høsten 2016. Trygghet og sikkerhet er viktig for brukerne av Krisesenteret, og det er godt å endelig ha ordinær drift i tilpassede lokaler for å besørge et lovpålagt tilbud for eierkommunene.

Regnskapet viser en driftsinntekt på kr. 16 778. 067,- mot kr. 16 009. 988,- i fjor.

Resultatet viser et regnskapsmessig resultat på kr. 419.701,- mot kr. 128.888,- i fjor. Selskapets egenkapital er på kr. 935.037,36 mot kr 1 584.380,81 i fjor.

Det er styrets oppfatning at dette gir en korrekt oversikt over utvikling og resultat av virksomheten. Det har ikke inntruffet andre forhold etter regnskapsårets slutt som har betydning for det fremlagte årsregnskapet.

Årsoppgjøret er avlagt under forutsetning om fortsatt drift. Til grunn for antagelsen ligger selskapets stilling og framtidig inntjening ifølge budsjetter.

Selskapets økonomiske og finansielle stilling er tilfredsstillende.

Sykefraværet har i 2019 vært på 6,5 % og bedriften har IA- avtale.

Molde, 09.06.2020

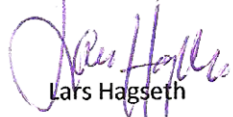

Randi Bergundhaugen

Svein Atle Roseth

Britt Janne Tennøy

Jan K. Schjølberg

Ingunn Orvik

Lars Hagseth

Ingunn Svelle Heinåli

Tove Hundseth

MRR

Møre og Romsdal Revisjon SA

Til representantskapet i **Krisesenteret for Molde og Omegn IKS**

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Krisesenteret for Molde og Omegn IKS som viser et positivt ordinært resultat på kr 20 312 og et positivt regnskapsmessig resultat på kr 419 702. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2019 og driftsregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av selskapets finansiell stilling per 31. desember 2019, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov om interkommunale selskaper, forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av Informasjon i årsrapport, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende. Vi henviser for øvrig til avsnittet «Konklusjon om årsberetningen» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov om interkommunale selskaper, forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll den finner

MRR

Møre og Romsdal Revisjon SA

nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Det henvises til www.nkrf.no/revisjonsberetninger som inneholder en beskrivelse av revisors oppgaver og plikter.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om budsjett

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Andre forhold

Uten at det har betydning for våre konklusjoner vil vi opplyse om at selskapet ikke har behandlet skattetrekkmidler i samsvar med bestemmelsene i skattebetalingsloven § 5-12.

Molde, 15. juni 2020

Møre og Romsdal Revisjon SA

Veslemøy E. Ellinggard
oppdragsansvarlig revisor

Postadresse: Møre og Romsdal Revisjon SA, Astrups gate 9, 6509 Kristiansund
Avd. Molde: Storgata 18, 6413 Molde - Avd. Ålesund: Lerstadvegen 545, 6018 Ålesund
e-post: post@mrrrevisjon.no Organisasjonsnummer 923 746 552

Økonomisk drift

Økonomisk oversikt - drift	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Driftsinntekter:* Note 5				
Brukerbetalinger	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre salgs- og leieinntekter	0,00	0,00	0,00	0,00
Overføringer med krav til motytelse	16.765.053,53	15.632.000,00	15.632.000,00	15.892.323,18
Rammetilskudd	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre statlige overføringer	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre overføringer	13.014,11	0,00	0,00	117.156,00
Skatt på inntekt og formue	0,00	0,00	0,00	0,00
Eiendomsskatt	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre direkte og indirekte skatter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum driftsinntekter	16.778.067,64	15.632.000,00	15.632.000,00	16.009.479,18
Driftsutgifter:* Note 5				
Lønnsutgifter	9.249.604,73	8.427.000,00	8.427.000,00	9.088.948,11
Sosiale utgifter	2.869.216,08	2.680.000,00	2.680.000,00	2.282.332,12
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	3.576.126,32	3.953.000,00	3.953.000,00	3.538.591,43
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	60.326,14	40.000,00	40.000,00	44.424,56
Overføringer	1.007.000,82	700.000,00	700.000,00	810.544,18
Avskrivninger	0,00	0,00	0,00	0,00
Fordelte utgifter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum driftsutgifter	16.762.274,09	15.800.000,00	15.800.000,00	15.764.840,40
Brutto driftsresultat	15.793,55	-168.000,00	-168.000,00	244.638,78
Finansinntekter:				
Renteinntekter og utbytte	4.655,00	0,00	0,00	3.927,00
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Mottatte avdrag på utlån	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum eksterne finansinntekter	4.655,00	0,00	0,00	3.927,00
Finansutgifter:				
Renteutgifter og låneomkostninger	137,00	2.000,00	2.000,00	315,64
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Avdrag på lån	0,00	0,00	0,00	0,00
Utlån	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum eksterne finansutgifter	137,00	2.000,00	2.000,00	315,64
Resultat eksterne finansransaksjoner	4.518,00	-2.000,00	-2.000,00	3.611,36
Motpost avskrivninger	0,00	0,00	0,00	0,00
Ordinært resultat: *Note 1	20.311,55	-170.000,00	-170.000,00	248.250,14
Interne finansieringstransaksjoner: * Note 3				
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	128.888,24	129.000,00	0,00	241.173,00
Bruk av disposisjonsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av bundne fond	636.890,13	170.000,00	170.000,00	480.579,10
Sum bruk av avsetninger	765.778,37	299.000,00	170.000,00	721.752,10
Overført til investeringsregnskapet	0,00	0,00	0,00	0,00
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsatt til disposisjonsfond	128.888,24	129.000,00	0,00	241.173,00
Avsatt til bundne fond	237.500,00	0,00	0,00	599.941,00
Sum avsetninger	366.388,24	129.000,00	0,00	841.114,00
Regnskapsmessig resultat: *Note 6	419.701,68	0,00	0,00	128.888,24

Oversikt – balanse

Oversikt - balanse

EIENDELER

Anleggsmidler

Herav:	12.424.890,00	11.185.704,00
Faste eiendommer og anlegg	0,00	0,00
Utstyr, maskiner og transportmidler	0,00	0,00
Utlån	0,00	0,00
Konserninterne langsiktige fordringer	0,00	0,00
Aksjer og andeler	206.122,00	177.077,00
Pensjonsmidler	12.218.768,00	11.008.627,00

Omløpsmidler

Herav:	5.190.963,94	5.233.128,94
Kortsiktige fordringer	809.310,42	786.126,35
Konserninterne kortsiktige fordringer	0,00	0,00
Premieavvik	-55.313,00	153.773,00
Aksjer og andeler	0,00	0,00
Sertifikater	0,00	0,00
Obligasjoner	0,00	0,00
Derivater	0,00	0,00
Kasse, postgiro, bankinnskudd	4.436.966,52	4.293.229,59
SUM EIENDELER	17.615.853,94	16.418.832,94

EGENKAPITAL OG GJELD

Egenkapital

	935.037,36	1.584.380,81
Herav:		
Disposisjonsfond	2.125.223,64	1.996.335,40
Bundne driftsfond	616.111,04	1.015.501,17
Ubundne investeringsfond	0,00	0,00
Bundne investeringsfond	0,00	0,00
Regnskapsmessig mindreforbruk	419.701,68	128.888,24
Regnskapsmessig merforbruk	0,00	0,00
Udisponert i inv.regnskap	0,00	0,00
Udekket i inv.regnskap	0,00	0,00
Kapitalkonto * Note 4	-2.225.999,00	-1.556.344,00
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)	0,00	0,00
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (inves)	0,00	0,00

Oversikt - balanse	Regnskap 2019	Regnskap 2018
Langsiktig gjeld	14.650.889,00	12.742.048,00
Herav:		
Pensjonsforpliktelser* Note 2	14.650.889,00	12.742.048,00
Ihendehaverobligasjonslån	0,00	0,00
Sertifikatlån	0,00	0,00
Andre lån	0,00	0,00
Konsernintern langsiktig gjeld	0,00	0,00
Kortsiktig gjeld	2.029.927,58	2.092.404,13
Herav: Kassekredittlån	0,00	0,00
Annen kortsiktig gjeld	2.029.927,58	2.092.404,13
Derivater	0,00	0,00
Konsernintern kortsiktig gjeld	0,00	0,00
Premieavvik	0,00	0,00
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	17.615.853,94	16.418.832,94
MEMORIAKONTI		
Memoriakonto Herav:	0,00	0,00
Ubrukte lånemidler	0,00	0,00
Ubrukte konserninterne lånemidler	0,00	0,00
Andre memoriakonti	0,00	0,00
Motkonto til memoriakontiene	0,00	0,00

Molde, 09.06.2020

Ingrid Horsgård
Daglig leder

Randi Bergundhaugen
Styreleder

Svein Atle Roseth
Nestleder

Britt Janne Tennøy
Styremedlem

Lars Hagseth
Styremedlem

Ingunn S. Henåli
Styremedlem

Jan K. Schjølberg
Styremedlem

Ingunn Orvik
Ansattes repr.

Tove Hundseth
1.vararepr.

Noter 2019

Regnskapsprinsipper, vurderingsregler og organisering

Molde og omegn Kriसेnter IKS følger de kommunale regnskapsprinsippene jfr. § 5 i Forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og sberetning for interkommunale selskaper.

Noter til regnskapet følger de kommunale regnskapsforskriftene (FKR). Regnskapet er finansielt orientert, og skal vise alle økonomiske midler som er tilgjengelige i året og anvendelsen av disse.

Inntekter og utgifter skal tidsmessig plasseres i det året som følger av anordningsprinsippet. Det betyr att alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i løpet av året som vedrører Selskapets virksomhet, skal fremgå av drifts- og investeringsregnskapet i året enten de er betalt eller ikke.

Regnskapet er avlagt i henhold til god kommunal regnskapsskikk, herunder kommunale regnskaps- standarder (KRS) utgitt av Foreningen for god kommunal regnskapsskikk. (GKRS)

Note 1 Endring i arbeidskapital (FKR § 5 nr 1)

Balanseregnskapet :	31.12.2019		31.12.2018		Endring
2.1 Omløpsmidler	kr 5 190 632	kr	5 233 128		
2.3 Kortsiktig gjeld	kr 2 029 927	kr	2 092 404		
Arbeidskapital	kr 3 160 705	kr	3 140 724	kr	19 981

Drifts- og investeringsregnskapet :		Beløp		Sum
Anskaffelse av midler :				
Inntekter driftsregnskap	kr	16 778 068		
Inntekter investeringsregnskap	kr	-		
Innbet. ved eksterne finanstransaksjoner	kr	4 655		
Sum anskaffelse av midler	kr	16 782 723	kr	16 782 723

Anvendelse av midler :				
Utgifter driftsregnskap	kr	16 762 274		
Utgifter investeringsregnskap	kr	-		
Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	kr	137		
Sum anvendelse av midler	kr	16 762 411	Kr	16 762 411

Anskaffelse - anvendelse av midler	kr	20 312
---	-----------	---------------

Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduksjon-)	kr	-
---	----	---

Endring arbeidskapital i drifts-og investeringsregnskap	kr	20 312
--	-----------	---------------

Endring arbeidskapital i balansen	kr	19 981
--	-----------	---------------

Note 2 Pensjon (FKR § 5 nr. 2)

Generelt om pensjonsordningene i selskapet

Molde og omegn Krisesenter IKS har kollektive pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) som sikrer ytelsesbasert pensjon for de ansatte.

Pensjonsordningen omfatter alders-, uføre-, ektefelle-, barnepensjon samt AFP/tidligpensjon og sikrer alders- og uførepensjon med samlet pensjonsnivå på 66% sammen med folketrygden. Pensjonene samordnes med utbetaling fra NAV.

Regnskapsføring av pensjon

Bestemmelsene innebærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Økonomiske forutsetninger (§13-5):	KLP
Forventet avkastning pensjonsmidler	4,50 %
Diskonteringsrente	4,00 %
Forventet årlig lønnsvekst	2,97 %
Forventet årlig G- og pensjonsregulering	2,97 %

Spesifikasjon av samlet pensjonskostnad, premieavvik pensjonsforpliktelser og estimatavvik

Pensjonskostnad (F § 13-1, C)	2019	2018
Årets pensjonsopptjening, nåverdi	1 308 812	1 006 808
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	554 397	484 165
- Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-500 628	-451 373
Administrasjonskostnader	57 670	61 934
Netto pensjonskostnad (inkl. adm.)	1 420 251	1 101 534
Betalt premie i året	1 371 774	1 236 304
Årets premieavvik	48 477	-134 770

Pensjonsmidler, pensjonsforpliktelser, akkumulert premieavvik (F § 13-1, E)

	2019		2018	
		Arb.giveravg.		Arb.giveravg.
Brutto påløpte pensjonsforpliktelser pr.31.12.	14 350 337		12 527 840	
Pensjonsmidler pr. 31.12.	12 218 768		11 008 627	
Netto pensjonsforpliktelser pr 31.12.	2 131 569	300 551	1 519 213	214 209
Årets premieavvik	48 477	6 835	-134 770	-19 003
Sum premieavvik tidligere år (pr. 01.01.)	-134 770	-19 003	0	0
Sum amortisert premieavvik dette året	134 770	19 003	0	0
Akkumulert premieavvik pr. 31.12	48 477	6 835	-134 770	-19 003

Note 3 Avsetning og bruk av fond (FKR § 5 nr. 6)

Disposisjonsfond	2019	2018
Beholdning 01.01	kr 1 996 335	kr 1 755 162
Bruk av fondet i driftsregnskapet	kr -	kr -
Bruk av fondet i investeringsregnskapet	kr -	kr -
Avsetninger til fondet	kr 128 888	kr 241 173
Beholdning 31.12	kr 2 125 223	kr 1 996 335
Bundne driftsfond		
Beholdning 01.01	kr 1 015 501	kr 896 139
Bruk av fondene i driftsregnskapet	kr 636 890	kr 480 579
Bruk av fondene i investeringsregnskapet	kr -	kr -
Avsetninger til fondene	kr 237 500	kr 599 941
Beholdning 31.12	kr 616 111	kr 1 015 501

Note 4 Kapitalkonto (FKR § 5 nr. 7)

	DEBET		KREDIT
Saldo 01.01 (underskudd i kapital)	1 556344,00		
		Aktivert egenkapitalinnskudd KLP	29 045,00
Endring pensjonsforpliktelse	1 822497,00	Aktivering av pensjonsmidler	1 210 141,00
Endring arb.giver avg netto pensjonsforpliktelse	86 344,00		
		Balanse 31.12 (underskudd i kapital)	2 225 999,00
	3 465185,00		3 465 185,00

Note 5 Driftsinntekter og driftsutgifter

Overføring mellom eierkommunene og IKS:		Budsjett 2019	Innbetalt2019	Avvik
Molde	36,9 %	5 510	5510	0
Fræna	13,4 %	2 001	2001	0
Sunndal	9,9 %	1 478	1478	0
Rauma	10,4 %	1 553	1553	0
Vestnes	9,1 %	1 359	1359	0
Eide	4,8 %	717	717	0
Neset	4,1 %	312	312	0
Aukra	4,9 %	732	732	0
Gjemnes	3,6 %	538	538	0
Midsund	2,9 %	433	433	0
sum fordelt	100,0 %	14 932	14 932	0

Andre driftsinntekter:

Med krav om motytelse:

- Refusjoner fra staten: Kr 229 400,-
- Refusjon sykkelønn: kr 709 073,-
- Momsrefusjon: kr 824 080,-
- Andre refusjoner Kr 70 500,-

Uten krav om motytelse:

- Kr 13 014,- er pengegaver fra private

Eksterne driftsutgifter består av kjøp av varer og tjenester som inngår i tjenesteproduksjon. Vesentlige utgifter er husleie, kr 1 954 556,-. Ellers er strøm, husholdningskostnader og annet forbruksmateriell større utgiftsposter.

Tjenester som erstatter foretakets produksjon, er utgifter til revisjon, og kjøp fra andre private.

Overføringer på kr 824 080,-, er momskompensasjon påløpt i driftsregnskapet.

Note 6 Regnskapsmessig merforbruk/mindre forbruk Udekket udisponert i investeringsregnskapet

Posten regnskapsmessig merforbruk/mindre forbruk under egenkapitalen i balansen er satt sammen som følger:

Regnskapsår	Mer-forbruk	Mindre- forbruk
2019		419 702
	0	419 702

Note 7 Antall årsverk og ytelser til ledende personer og revisor

Årsverk

Antall årsverk i krisesenteret for Molde og Omegn IKS i regnskapsåret var 13,43 årsverk.

Ytelser til ledende personer	2018	2018
Daglig leder	kr 901 771	kr 901 771
Styrehonorarer	kr 111 483	kr 134 969

Godtgjørelse til revisor

Samlede godtgjørelser til revisor utgjør kr 38000,-. Av dette gjelder kr 38000,- revisjon og kr 0 rådgivning og andre tjenester. Revisjon omfatter regnskapsrevisjon og diverse attestasjonsoppdrag.

Note 8 Netto driftsresultat

	2019	2018
Netto driftsresultat iht. årsregnskapet	20 312	248 250
For at netto driftsresultat skal gi økonomisk informasjon om hvordan driften i kommunen har vært siste år, må det korrigeres for følgende forhold:		
- Bruk av bundne fond	636 890	480 579
+ Avsetning til bundne fond	237 500	379 941
Korrigert netto driftsresultat til selskapets driftsaktivitet	-379 078	147 612

Kommentarer til regnskapet 2019

Krisesenteret for Molde og Omegn IKS hadde i 2019 et regnskapsmessig resultat på kr 419 702,-. Krisesenteret hadde kr 1 146 067,- mer i driftsinntekter enn budsjettert. Driftsutgifter med ett overforbruk på kr 962 274,-.

Økte driftsinntekter i hovedsak på grunn av refusjon sykelønn, momsrefusjon og midler fra staten og private. Viser også til oppsett for bruk av fond.

Overforbruk i drift skyldes i hovedsak vikarutgifter, og noe merforbruk av forbruksvarer og innkjøp av inventar og utstyr.

Etter vedtak i representantskapet, ble mindre forbruk 2018, kr 128 888,- avsatt til disposisjonsfond.

	Regnskap 2019	Regnskap 2018	Regnskap 2017	Regnskap 2016
Sum driftsinntekter	16 778 067	16 009 479	13 887 988	11 855 731
Sum driftsutgifter	16 762 274	15 764 840	13 855 046	10 626 421
Brutto driftsresultat	15 794	244 639	32 942	1 229 310
Finanstransaksjoner	4 518	3 611	2 237	2 652
Ordinert resultat	20 311	248 250	35 179	1 231 962
Bruk avsetninger	765 778	721 752	1 929 697	716 871
Sum avsetninger	366 388	841 114	1 723 703	828 371
Regnskapsmessig resultat	419 702	128 888	241 173	1 120 462

Krisesenteret for Molde og omegn IKS

📍 Fridtjof Nansens gate 5, 6413 Molde ☎ +47 71 25 66 66 (døgnåpent)

@ post@krisesenteretmolde.no

🌐 www.krisesenteretmolde.no

📱 krisesenteretmolde

Aukra kommune

Hustadvika kommune

Gjemnes kommune

Molde kommune

Rauma kommune

Sunndal kommune

Vestnes kommune